

**ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU
UTJECAJA NA OKOLIŠ
Operatora
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad
za Projekt izgradnje farme tovnih
bikova**

Ožujak, 2025.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

OPĆI PODACI

Investitor:	BTG PROMET d.o.o. Tomislavgrad Kolo b.b. 80240 Tomislavgrad
Projekt:	Izgradnja farme tovnih bikova
Lokacija:	Galečić, općina Tomislavgrad
Podatci o ovlaštenoj instituciji (izrađivaču):	ZGI d.o.o. Mostar, Rudarska 247, 88000 Mostar, BiH e-mail: info@zgi.eu, web: www.zgi.eu tel.: +387 36 33 42 80
Voditelj tima:	Sandro Zovko, dipl.ing.el.
Suradnici:	Nikica Zovko, dipl.ing.stroj. Sanda Zorić, dipl.ing.sig. Ivana Čuljak, dipl.ing.građ. Borjana Pogarčić, mag.ing.chem. Jelena Šimunović, mag. biol. et geog.
Broj tehničke dokumentacije:	01-2-130-III/25
Direktor:	Sandro Zovko, dipl.ing.el.
Datum:	Ožujak, 2025.

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

ZAHTEV : Nikica Zovko, dipl.ing.stroj. _____
IZRADILI

Sanda Zorić, dipl.ing.sig. _____

Ivana Čuljak, dipl.ing.građ. _____

Borjana Pogarčić, mag.ing.kem. _____

Jelena Šimunović, mag. biol. et geog. _____

VRIJEME : Ožujak, 2025.
IZRADE

Direktor

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Direktor

ZGI d.o.o. Mostar

Stipica Nevistić

Sandro Zovko, dipl.ing.el.

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

Sadržaj:

0. UVOD	1
0.1. PRETHODNO PROVEDENE AKTIVNOSTI	2
A. KARAKTERISTIKE PROJEKTA	3
B. LOKACIJA PROJEKTA I OSJETLJIVOST OKOLIŠA, GEOGRAFSKIH PODRUČJA ZA KOJA JE VJEROJATNO DA BI PROJEKTI MOGLI NA NJIH ZNAČAJNO UTICATI.....	47
C. KARAKTERISTIKE POTENCIJALNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ	51
D. DODATNE INFORMACIJE	61
E. UKLJUČIVANJE PITANJA KLIMATSKIH PROMJENA U PRETHODNU PROCJENU UTJECAJA NA OKOLIŠ.....	63

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

Popis slika:

Slika 1. Karakteristični presjek farme.....	5
Slika 2. Grafički prikaz sastavnih dijelova tehnologije skrepera.....	7
Slika 3. Raspored poprečnih linija.....	8
Slika 4. Situacijski prikaz gospodarskog objekta Farme (Idejni projekt).....	10
Slika 5. Izvod iz Prostornog Plana HBŽ.....	15
Slika 6. Prikaz makrolokacije predmetnog objekta.....	20
Slika 7. Okruženje predmetne farme.....	21
Slika 8. Seizmički aktivni diskontinuiteti na području Tomislavgrada (<i>Horvatović 2000.-2019.</i>).....	25

Popis tabela:

Tabela 1. Popis strojeva i uređaja koji će se koristiti u predmetnoj farmi.....	6
Tabela 2. Iskaz korisnih površina objekta.....	12

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

0. UVOD

Poduzeće BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad planira izgradnju farme tovnih bikova (u dalnjem tekstu Farma), na parceli k.č. 1681. K.O. Galečić, općina Tomislavgrad, Hercegbosanska županija.

Predmet ovog zahtjeva je izgradnja farme tovnih bikova kapaciteta 470 grla stoke.

Farma tovnih bikova se planira graditi na zemljištu koje je već u vlasništvu investitora BTG Promet 1/1, a nalazi se na k.č. 1681 naziva Cvituša, K.O. Galečić, općina Tomislavgrad. Površina parcele iznosi 9164 m² te je klasificirana kao livada 6. klase. Predmetna lokacija je površina poljoprivrednog obradivog tla, obrasla grupacijom samoniklih ili nadosijanih višegodišnjih graminea i leguminoza. Koordinate predmetnog objekta su: 43°48'47.76"N, 17°12'16.4"E, a nalazi se na nadmorskoj visini od 980 m.

Prostornim planom Općine Tomislavgrad za razdoblje od 2017. do 2037. godine, istaknuto je stočarstvo kao jedna od grana razvoja gospodarstva koje je i u prijeratnom razdoblju bilo važan izvor prihoda, ali je u ovom trenutku na razini koja je daleko ispod realnih mogućnosti Općine.

S obzirom da je prostor Općine vrlo specifičan zbog svojih geoloških, bioloških i klimatskih osobina, na njemu dominiraju površine kategorizirane kao livade i pašnjaci koji su kroz stoljeća činili osnovu za stočarstvo kao tradicionalan oblik poljoprivredne proizvodnje kojemu je bila najvećim dijelom podređena proizvodnja ratarskih i krmnih kultura.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

0.1. Prethodno provedene aktivnosti

Kako bi se detaljnije pojasnila situacija o projektu, u nastavku su pobrojane prethodno izvršene aktivnosti investitora i prateći dokumenti:

1. **Idjenti projekt** za objekt Farma tovnih bikova, izrađen od strane ovlaštenog poduzeća MMT Projekt d.o.o. Tomislavgrad (ref.br. MMT-62-24) izrađen u listopadu 2024. godine.
2. Izvod iz prostorno planske dokumentacije (ref.br.: 07-01-19-40/25)
3. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema klasifikaciji djelatnosti (ref.br. 07-28-5-3729/24)
4. Zemljišno-knjižni izvadak (ref.br. 065-2-NAR-25-000312)
5. Izvod iz posjedovnog lista (ref.br. 05/1-26-3-3-191/25-2)
6. Kopija katastarskog plana (ref.br. 05-1/1-26-2-1-46/2025-2)

Predmetni **Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš** izrađen je u svrhu ocjene potrebe provođenja postupka **procjene utjecaja na okoliš** za projekt izgradnje farme fohnih bikova.

Ovaj Zahtjev je izrađen na osnovu:

- člana 68. *Zakona o zaštiti okoliša* („Službene Novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 15/21)
- člana 69., stavak 2, *Zakona o zaštiti okoliša* („Službene Novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 15/21);
  - priloga II, stavak 1, točka e), alineja 4, *Uredbe o projektima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene utjecaja na okoliš* („Službene novine FBiH” br. 51/21, 33/22, 104/22).

Predmetni Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš je izrađen na osnovu utvrđenih činjenica prezentiranih od strane Naručitelja te dostavljene projektne dokumentacije.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

A. Karakteristike projekta

A.1 Osnovne informacije

A1.1. Naziv projekta

Izgradnja farme tovnih bikova

A1.2. Opis projekta uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
Farma tovnih bikova Investitora BTG PROMET d.o.o. Tomislavgrad je planirana za intenzivnu proizvodnju tovne junadi uz što manje gubitke koji su nepoželjna pojava na farmi. U gospodarskom objektu je predviđen uzgoj bikova za tov, kapaciteta 470 grla. Planirana je farma zatvorenog tipa s dobrom horizontalnom ventilacijom. Široki hodnik kroz sredinu štale omogućuje mehaniziranu hranidbu i pojedbu što uvelike olakšava radne procese na farmi i umanjuje ljudski rad. Napajanje životinja u štali se vrši pojilicama. Hranjenje životinja te rasipanje slame po boksovima provodi se mehanizirano. Štala će se nalaziti na kosoj betonskoj ploči s koje nečistoće i izlučevine životinja odlaze u „prljavi hodnik“ i zatim se strojno iznose.			
Tov junadi se odvija na način da se junad starosti oko 3-4 mjeseca i težine veće od 100 kg nabavljuju iz domaćeg uzgoja ili uvoza ovisno o dostupnosti na tržištu. Telići se smještaju u čiste boksove dezinficirane od prethodnog uzgoja radi sprječavanja bolesti i loših higijenskih uvjeta uz veterinarski nadzor. Tov se vrši u prosjeku do 250 dana, a najduže do dvije godine starosti životinje, nakon čega se prodaju na tržištu.			
Tehnologija hranidbe zasniva se na kombinaciji prehrane goveda koncentratom, te manjih količina sijena/slame.			
Farma tovnih bikova se planira graditi na zemljištu koje je već u vlasništvu investitora BTG Promet 1/1, a nalazi se na k.č. 1681 naziva Cvituša, K.O. Galečić, općina Tomislavgrad. Površina parcele iznosi 9164 m ² te je klasificirana kao livada 6. klase.			
Predmetna lokacija farme svojim oblikom i veličinom omogućava korištenje objekta na samostojeći način. Parcela se nalazi na ravnom terenu, okružena poljoprivrednim česticama. Pristup objektu je omogućen uz zapadnu stranu planiranog objekta već postojećim putem koji se odvaja sa magistralnog puta M-15, a koji je upisan u katastru kao Prilazni put – u društvenom vlasništvu (k.č. 2210 K.O. Galečić).			

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

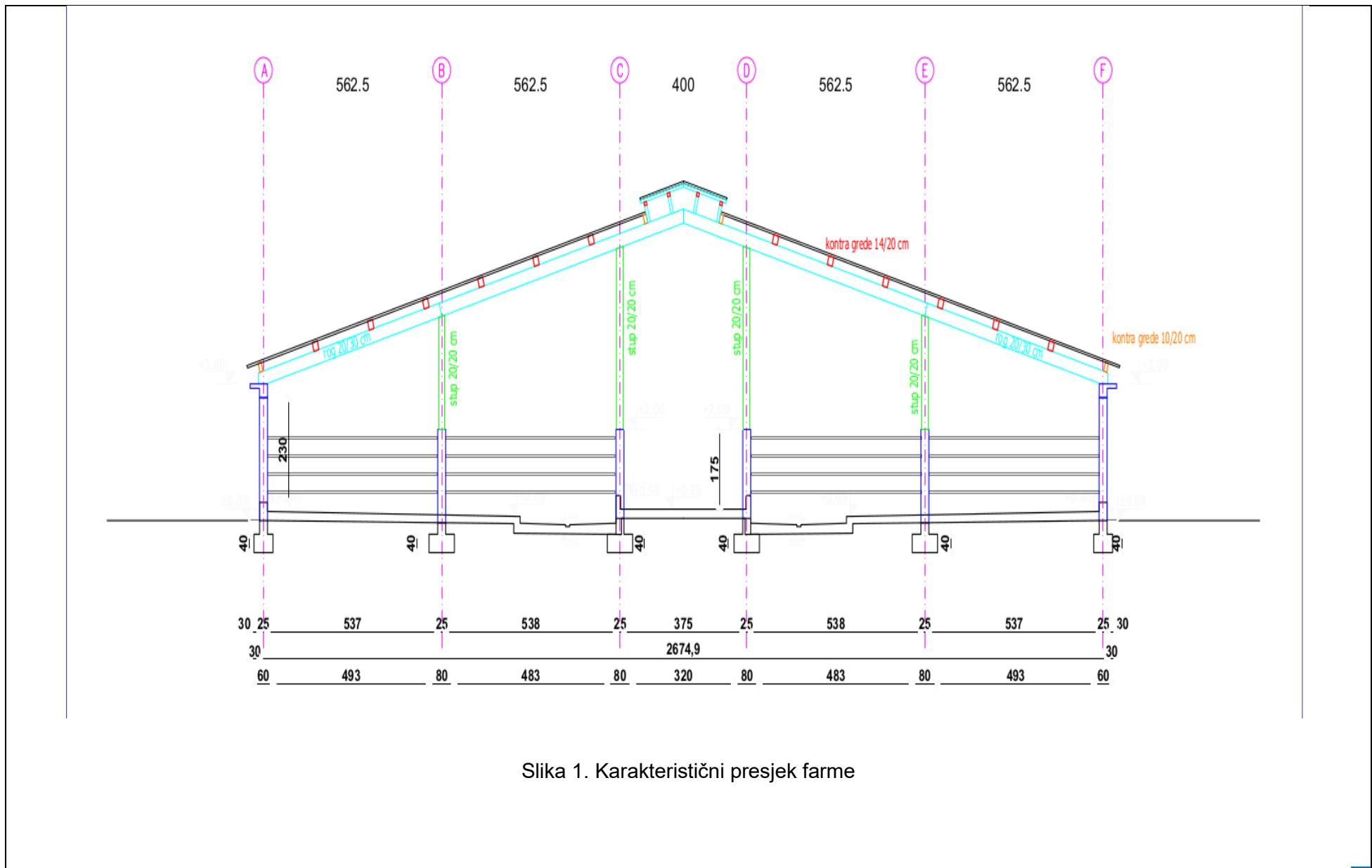
Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Slika 1. Karakteristični presjek farme

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Tabela 1. Popis strojeva i uređaja koji će se koristiti u predmetnoj farmi

SKREPER		
Redni broj	Uređaj - opis	Količina
1.	Dvostrani prilagođeno za farmu sa inoks sajlom, dva motora, dvije krivine, dva senzora, kontrolerom za automatsko upravljanje i potrebnom opremom za montažu.	1
SILOSI, POPREČNE LINIJE I VAGE		
2.	Silos - SIV52 - 32 t - 4 noge	2
3.	Priključak za silos Ø 90 dva izlaza	2
4	Poprečna linija Ø 90 - 33 m	2
5.	Krivina za poprečnu liniju 1,5 m Ø90	2

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

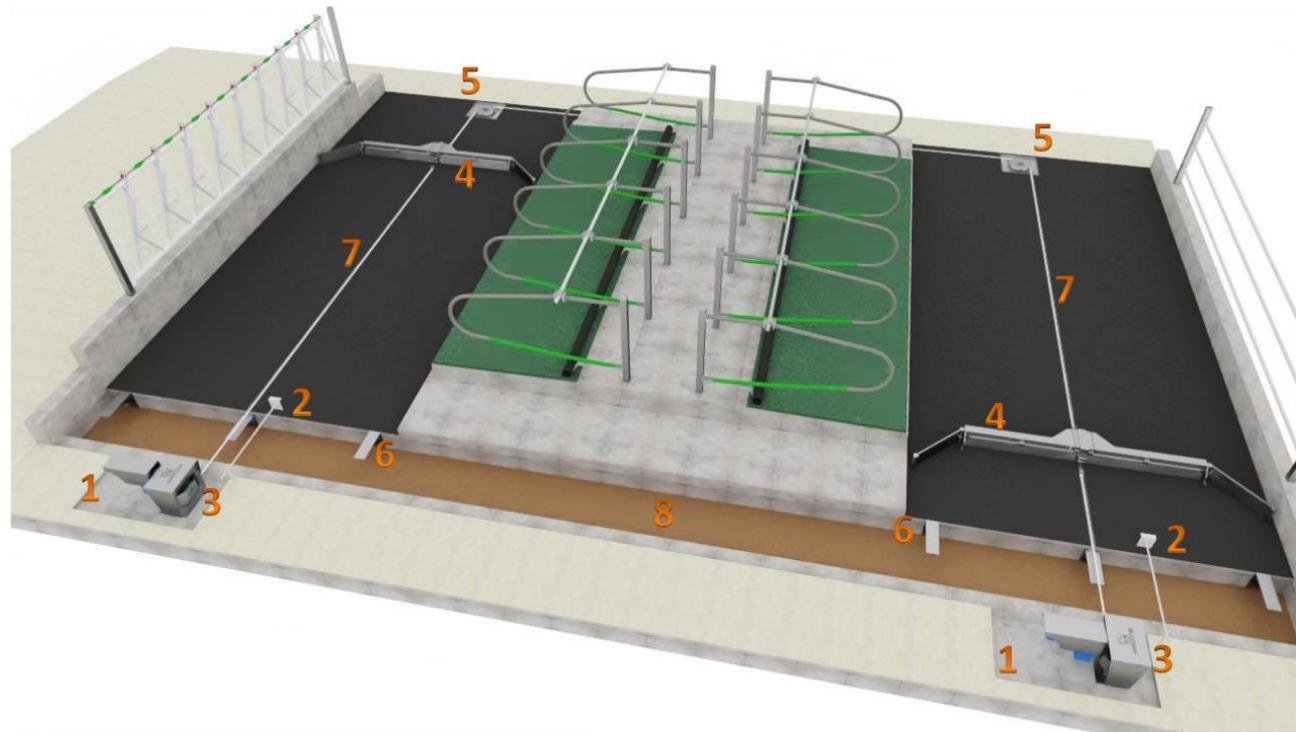
Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

LEGENDA:

- 1 STROJARNICA
- 2 KRAJNI PREKIDAČ
- 3 MOTOR
- 4 STRUGAČ
- 5 REMENICA
- 6 POLICA
- 7 KANAL ZA KABLOVE
- 8 KANAL ZA GNOJNICU

Slika 2. Grafički prikaz sastavnih dijelova tehnologije skrepera

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

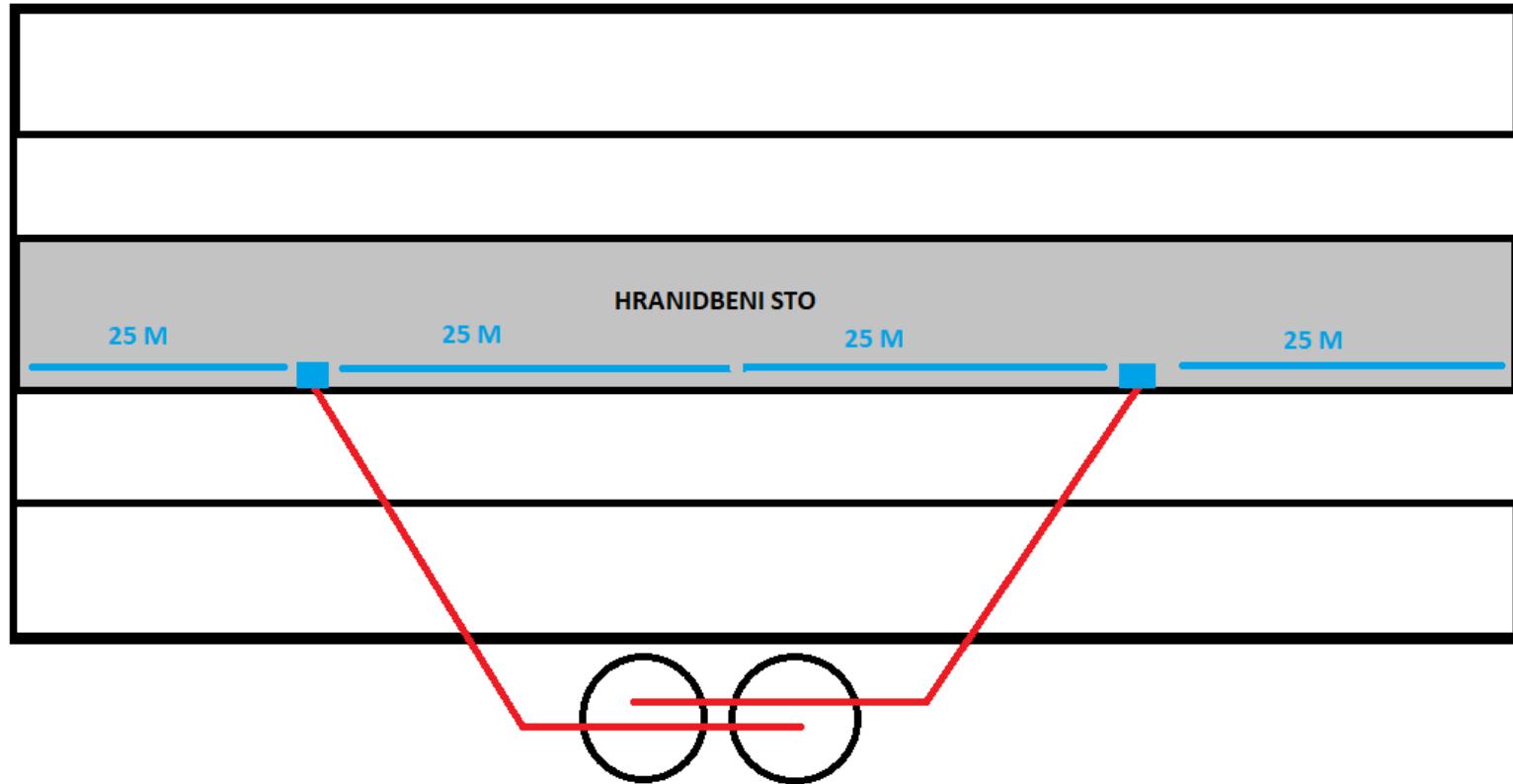
Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Slika 3. Raspored poprečnih linija

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

Konstrukcija objekta sa situacijskim prikazom

Predmetni objekt je orijentiran u smjeru istok-zapad. Objekt farme je planiran ukupnih tlocrtnih dimenzija 26,75 x 99,25 m, katnosti: prizemlje, visine u sljemenu 7,45m, ukupne površine 2654,94 m². Ulaz u farmu je sa sjeverne i južne strane objekta.

Objekt se sastoji od dvije cjeline povezane hodnikom. Svaka cjelina sadrži 12 boksova za tov. Stranice boksova su ograđene ogradom visine 1,75 m. Dimenzije boksa su 8 x 8 m (64 m²), odnosno sa blatnim kanalom 8 x 11 m (88 m²). Svaki boks ima vanjski izlaz na istočnu, odnosno zapadnu stranu objekta.

Podne plohe objekta betonirane su i izvedene u padu prema blatnom kanalu iz kojeg se gnoj vodi kanalizacionim kanalima (pod nagibom od 1 %) do gnojnica, odnosno osočne jame, koje su smještene sa južne strane objekta. Svi podovi i kanali gospodarskog objekta moraju biti izgrađeni od armiranog betona i vodonepropusni.

Jama za privremeni smještaj gnojnica dubrište, tlocrtnih dimenzija 15x9,50 m, i osočna jama, za prikupljanje tekućeg stajnika, tlocrtnih dimenzija 10x3,5 m. Svi podovi, zidovi i kanali moraju biti izgrađeni od armiranog betona i vodonepropusni.

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

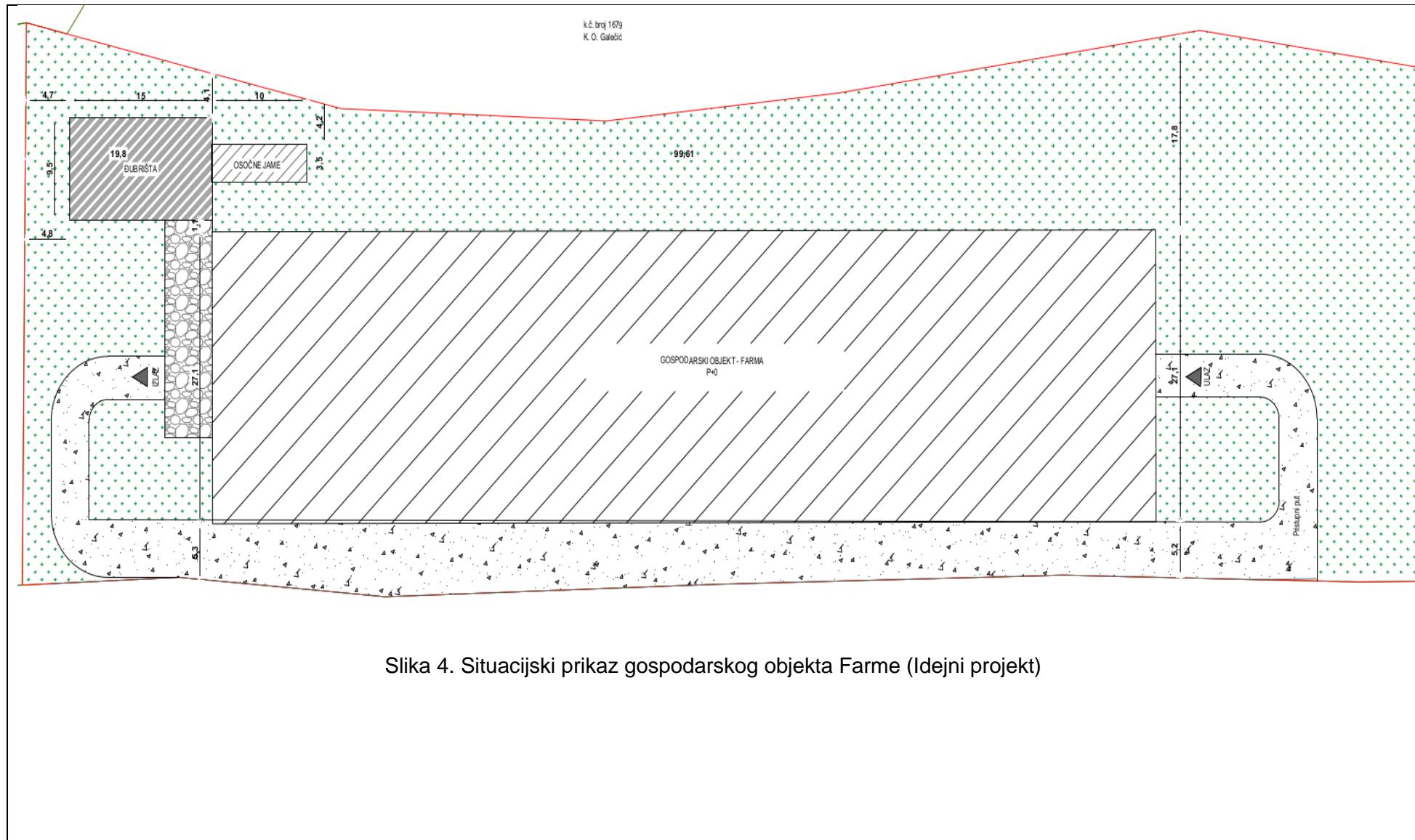
Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Slika 4. Situacijski prikaz gospodarskog objekta Farme (Idejni projekt)

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

Hranjenje je osigurano sa hranidbenog hodnika koji povezuje dvije cjeline s boksovima. Svaki boks ima pojilice za svježu vodu. Ventilacija je osigurana pomoću krovnog otvora koji se nalazi cijelom dužinom sljemena. Sa strana na bočnim zidovima nalaze se otvori za dotok svježeg zraka koji se otvaraju sa donje strane radi boljeg izlaza amonijaka kojeg ispušta gnojivo.

Nakon završetka jednog proizvodnog ciklusa i pražnjenja životinja, oslobođeni dio objekta se čisti, pere, dezinficira i odmara prije ulaska novih životinja. Čišćenje i dezinfekcija objekata provodi se odabranim bio razgradivim sredstvima. Voda od pranja objekata se sakuplja u blatnim kanalima za sakupljanje gnojovke te se otvaranjem zasuna na kanału, otječe do spremnika za skladištenje gnojovke. Blatni kanal je također povezan sa vanjskim izlazom.

Građevinske karakteristike objekta

Objekt će se graditi kao mješoviti sustav gradnje i to kao zidana konstrukcija sa vertikalnim i horizontalnim serklažama i armiranobetonskim pločama.

Objekt će se oslanjati na armirano-betonske temelje samce, tlocrtnih dimenzija 80 x 80 cm. Preko njih će se izvesti podna ploča pod nagibom od 1.75%, debljine 16-20 cm. Zidovi objekta biti će armiranobetonski, debljine 25 cm, omeđeni horizontalnim i vertikalnim serklažama. Vanjski stupovi biti će armirano-betonski (25x25 cm), dok će se unutarnji stupovi raditi kao spregnuti elementi od armirano-betonskih stupova (25x25 cm) i drvenih stupova (20x20 cm). Krov objekta biti će klasična drvena konstrukcija od piljene jelove građe (četinari II klase), sa krovom od sendvič panela, na dvije vode, koja prati elemente tlocrta. Nagib krovnih ploha iznosit će 15°.

Za sve nosive betonske i armirano-betonske elemente koristit će se marka betona MB30, izuzev podložnog betona za koji će se koristiti beton marke MB20. Armatura za armirano-betonske elemente je B-500.

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Tabela 2. Iskaz korisnih površina objekta

Korisna površina	Ukupna površina (m²)
Hranidbeni hodnik	398,21
Prostor za tov goveda	2145,96
Ukupno	2544,17

Instalacije

Objekt će biti priključeni na NN-mrežu prema uvjetima R J. Elektro-Tomislavgrad. Voda za potrebe napajanja životinja crpi se hidroforskim postrojenjem iz bunara, te se internim doopskrbnim sustavom dalje razvodi do proizvodnih objekata.

Bunarska voda koristi se za:

- napajanje životinja,
- pranje objekata i opreme,
- sanitarne potrebe zaposlenika.

Shodno zakonskom propisu, voda koja se koristi za potrebe na farmi analizira se od strane ovlaštenih laboratorijskih za ispitivanje vode.

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
Sustav odvodnje na lokaciji zahvata izведен je na način da se gnojovka i voda od pranja objekata za tov odvodi odvodnim cijevima do vodonepropusnog spremnika za gnojovku. Oborinske vode s krovova ispuštat će se u zelene površine na farmi.			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
A1.3. Broj izvoda iz prostorno-planskog akta te nadležni organ izdavanja (Izvod iz prostorno-planskog akta priložiti uz zahtjev)			<p>Upitom investitora prema Ministarstvu graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegbosanske županije od 14. veljače 2025. godine, predmetno Ministarstvo je dostavilo Izvod iz Prostornog plana Hercegbosanske županije za razdoblje od 20. godina, Ref.br.: 07-01-19-40/25 (25.02.2025.) Izvod je priložen u Prilogu br. 1. U predmetnom Izvodu je navedeno sljedeće:</p> <p>U skladu sa Prostornim planom Hercegbosanske županije za razdoblje od 20 godina („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 8/23), predmetna parcela za gradnju farme tovarnih bikova je klasificirana kao poljoprivredno zemljište uporabne vrijednosti VII-VIII boniteta. Prema namjeni zemljišta dopuštena je gradnja farme na tom zemljištu.</p> <p>Nadalje, gore navedeni Prostorni plan u poglavljiju 2.7. ističe da: „Imajući u vidu stanje i strukturu privrede na području šest općina Hercegbosanske županije, ciljevi gospodarskog razvoja u narednom razdoblju trebaju biti usmjereni na razvoj stočarske proizvodnje kao preduvjeta snažnijeg razvoja prehrambene industrije“. Također, u poglavljju 3.3. Bilance poljoprivrednog zemljišta po uporabnoj vrijednosti za III. Treću zonu (Zemljište VII VIII boniteta) navodi se da: Zemljište VI i VIII bonitetne kategorije utvrđuje se kao zemljište koje će se prema potrebama koristiti i za druge namjene. Dominiranje pojedinih kategorija poljoprivrednog zemljišta ujedno je i pokazatelj razvijenosti pojedinih područja odnosno u kojim područjima se treba intenzivirati i unaprijediti proizvodnja hrane. Dalje, u poglavljju 11.1. Razvoj gospodarstva i osnovni faktori razvoja navodi se da su: „Osnovni faktori razvoja na području Hercegbosanske županije su prirodni resursi i stvoreni kapital. Poljoprivredno zemljište je najznačajniji prirodni resurs za razvoj</p> <p>Županije, čija struktura omogućava razvoj stočarstva i povrtlarstva (glamočki krumpir), te na njima temeljene prehrambene industrije (ivanjski sir). Razvoj poljoprivrede na području Hercegbosanske županije ima povoljne uvjete, i s obzirom na prirodne resurse najveći potencijal postoji za razvoj stočarstva i povrtlarstva. Polazeći od navedenog u planskom periodu može se očekivati da će razvoj poljoprivrede ići u smjeru: razvoj stočarske proizvodnje: govedarstva, ovčarstva i kozarstva i prerade mesa, mlijeka i mliječnih proizvoda; prirodni preduvjeti postoje i za proizvodnju organski zdrave hrane (npr. bio mlijeko); Kao propulzivne djelatnosti koje trebaju imati prioritet u razvoju na području Hercegbosanske županije izdvajaju se:</p>

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
prehrambena industrija - proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda, mlinsko - pekarska industrija, proizvodnja mesa. Resursi općine Tomislavgrad omogućavaju razvoj poljoprivrede, rudarsko-energetskog kompleksa, prerađivačke industrije i turizma. U oblasti poljoprivrede najveći potencijal postoji za razvoj stočarstva, i to govedarstva, ovčarstva i kozarstva i na njima temeljenih prerađivačkih kapaciteta. U razvoju govedarstva postoji dugogodišnja tradicija, što se ogleda i u velikom broju grla goveda i značajnoj proizvodnji mlijeka.“			

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

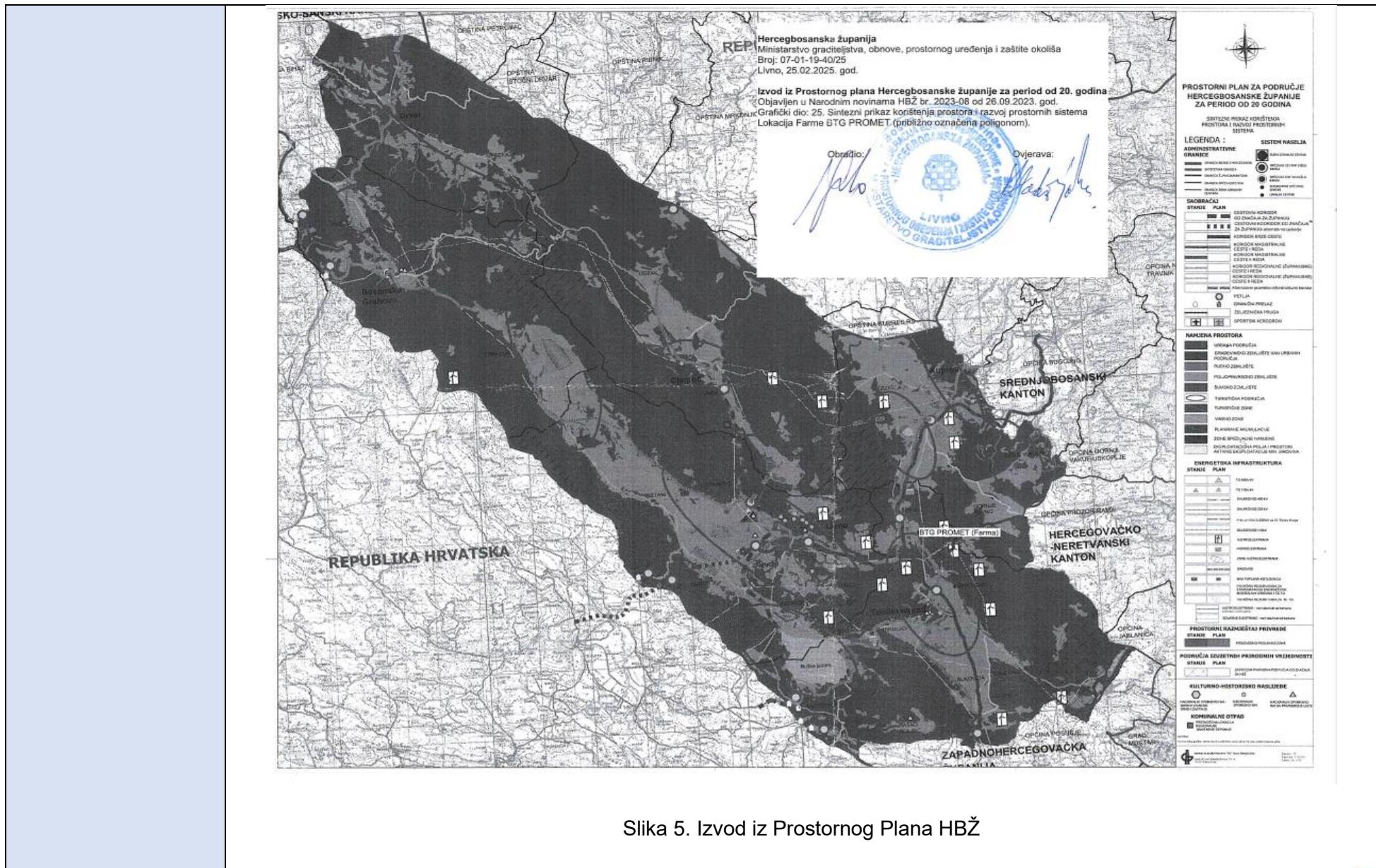
Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Slika 5. Izvod iz Prostornog Plana HBŽ

Izradivač Zahtjeva:

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
A1.4. Vrsta zahtjeva	Novi projekt	<p>DA, shodno <i>Uredbi o projektima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš</i> ("Službene novine FBiH", br: 51/21, 33/22 i 104/22), te <i>Prilogu II - Projekti za koje Federalno ministarstvo u postupku prethodne procjene uticaja na okoliš odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš</i>, stavak 1, točka e), alineja 4 koja se odnosi na <i>Projekti intenzivnog specijaliziran sistem uzgoja životinja u kojem se stoka drži u zatvorenom prostoru i hrani koncentratima, uz čestu upotrebu lijekova za suzbijanje bolesti koje su stalan rizik u takvim uslovima; uzgoja životinja i to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - od 20 000 do 85 000 mesta za piliće i od 15 000 do 60 000 mesta za kokoške u proizvodnom ciklusu, - od 1000 do 3000 mesta za svinje (preko 30 kg), - od 500 do 900 mesta za krmače, - 300 mesta za krupnu stoku i više, - 500 mesta sitnu stoku (ovce, koze) i više. 	
	Značajna izmjena postojećeg i/ili odobrenog projekta		NE
	Prestanak aktivnosti		NE

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
A1.5. Ukoliko se radi o značajnoj izmjeni postojećeg i/ili odobrenog projekta, opisati planirane izmjene	Nije primjenjivo.		
A1.6. Ima li projekt kumulativni utjecaj s već postojećim i/ili odobrenim projektima? Ukoliko DA, opisati na koji način.	<p>Kumulativni utjecaji na okoliš nastaju kada se učinci više aktivnosti i projekata s vremenom nadovezuju, stvarajući širu sliku ekoloških promjena te predstavljaju ključni aspekt održivog prostornog planiranja.</p> <p>Iako pojedinačni zahvati mogu imati minimalan učinak, njihova dugoročna interakcija može dovesti do značajnijih promjena u ekosustavu, zbog čega je izuzetno bitno strateško planiranje i integralni pristup te dugoročan ekološki monitoring.</p> <p>Predmetni objekt će biti udaljen od naseljenog mesta i u zoni poljoprivrednih čestica, tako da neće značajnije degradirati vizure krajolika i tako stvarati smetnje za stanovništvo. Također, uz pridržavanje određenih mjera zaštite voda, tla i zraka, smatra se da je rizik onečišćenja okoliša sведен na minimum.</p> <p>Bitno je napomenuti da u blizini predmetnog područja nema industrijskih pogona, kao ni većih izvora onečišćenja koji bi mogli dovesti do značajnog opterećenja okoliša. Ipak, na udaljenosti od 770 m na uzvisini je uspostavljena zona solarne eletrane Baljci, a na udaljenosti od cca. 2000 do 3000 m prdiviđena zona vjetroelektrana VE Baljci, VE Pakline, VE Ljubuša. Na udaljenosti od 5000 m južno, odnosno nizvodno rijekom Šujicom prepostavljena je gradnja MHE Mokronoge.</p>		
A1.7. Vlasništvo nad zemljištem i/ili objektom na kojem se nalazi postojeći i/ili planirani projekt.	Farma tovnih bikova se planira graditi na zemljištu koje je već u vlasništvu investitora BTG Promet 1/1, a nalazi se na k.č. 1681 naziva Cvituša, K.O. Galečić, općina Tomislavgrad. Površina parcele iznosi 9164 m ² , te je klasificirana kao livada 6. klase.		
A1.8. Je li zemljište i/ili objekt na kojem se nalazi	NE.		

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>

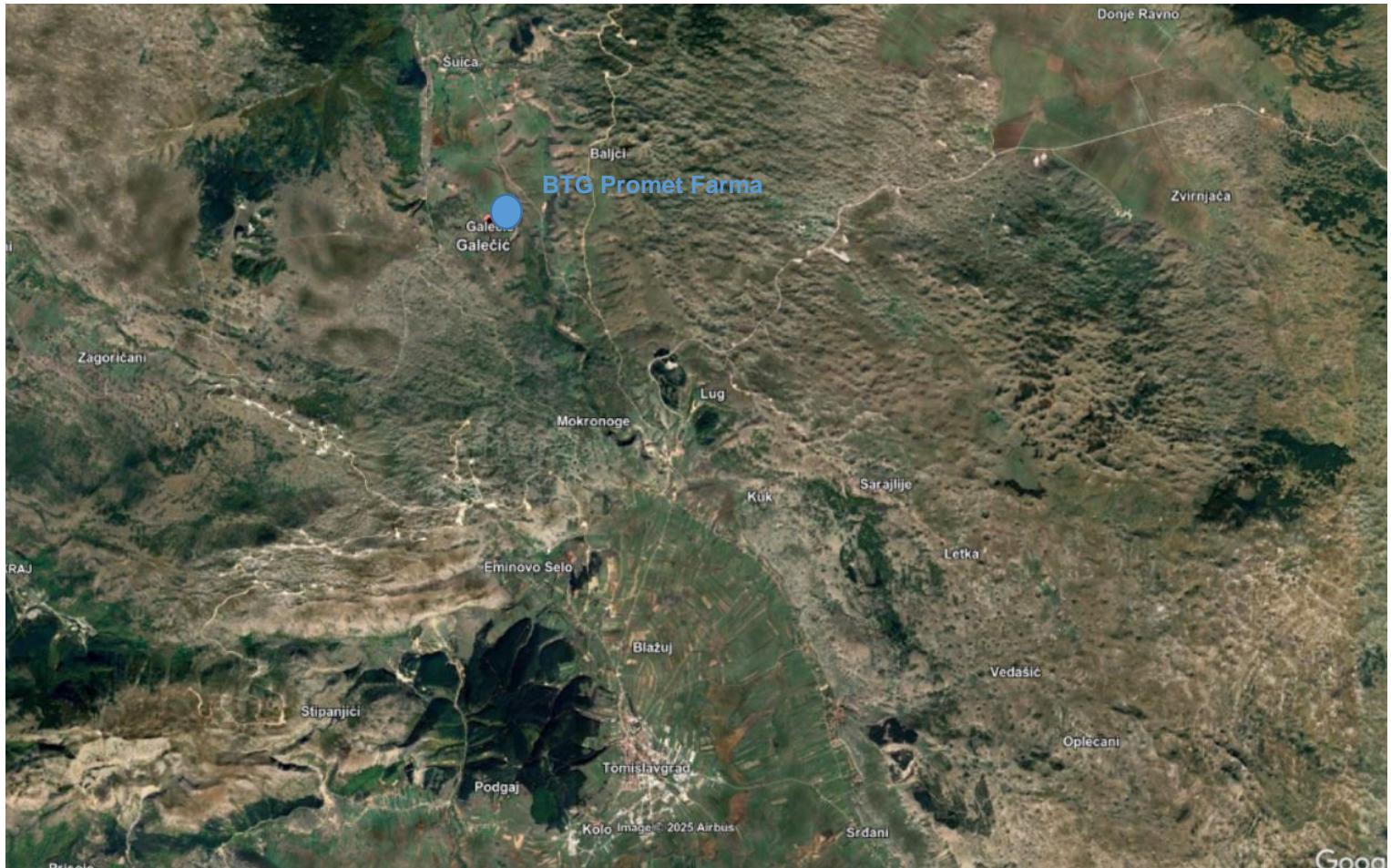
postojeći i/ili planirani projekt predmet ugovora o zakupu? Ukoliko jeste, molimo navedite broj ugovora, te podatke o ugovornim stranama.	
A1.9. Ime i prezime odgovorne osobe	Stipica Nevistić
A1.10. Kontakt podaci odgovorne osobe (adresa, broj telefona, e-mail)	Vladimir Miletić +387 34 354 202

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

A.2 Utjecaj projekta na okoliš

A2.1. Detaljno opišite okoliš na području pod uticajem projekta	<p>Lokacija postrojenja</p> <p>Predmetni objekt je planiran u blizini sela Galećić, udaljen 1100 m od predmetnog pogona, u smjeru zapada koje broji 279 stanovnika¹. Veće naseljeno mjesto Šujica se nalazi oko 3000 m u smjeru sjevera čiji broj stanovnika iznosi 1758. Tomislavgrad je udaljen od predmetne lokacije 13 km u smjeru juga.</p> <p>Farma tovnih bikova se planira graditi na zemljištu koje je već u vlasništvu investitora BTG Promet 1/1, a nalazi se na k.č. 1681 naziva Cvituša, K.O. Galećić, općina Tomislavgrad. Površina parcele iznosi 9164 m² te je klasificirana kao livada 6. klase. Predmetna lokacija je površina poljoprivrednog obradivog tla, obrasla grupacijom samoniklih ili nadosijanih višegodišnjih graminea i leguminoza. Koordinate predmetnog objekta su: 43°48'47.76"N, 17°12'16.4"E, a nalazi se na nadmorskoj visini od 980 m.</p> <p>Pristup objektu je omogućen uz zapadnu stranu planiranog objekta već postojećim putem koji se odvaja sa magistralnog puta M-15, a koji je upisan u katastru kao Prilazni put – u društvenom vlasništvu (k.č. 2210 K.O. Galećić). Predmetna lokacija farme svojim oblikom i veličinom omogućava korištenje objekta na samostojeci način. Parcela se nalazi na ravnom terenu, okružena poljoprivrednim česticama.</p> <p>Širim prostorom dominira Duvanjsko polje površine od 19 200 ha, te brdski i planinski krajolici koji su ispunjeni prostranim livadskim i pašnjačkim kompleksima. Radi se o velikom poljoprivrednom potencijalu koji je nedovoljno iskorišten, te je isti uključen u Plan ekonomskog razvoja općine Tomislavgrad.</p>
---	--

¹ Svi podaci o broju stanovnika su preuzeti sa stranice www.statistika.ba (Popis stanovništva iz 2013. godine)

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
Na lokaciji do sada nisu vršena mjerena okolinskih parametara te stoga nije moguće iskazati stanje lokacije kroz parametre kvalitete vode, tla ili intenziteta buke.			
			
Slika 6. Prikaz makrolokacije predmetnog objekta			

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
			
<i>Slika 7. Okruženje predmetne farme</i>			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
Geološke i vegetacijske karakteristike			
Velika kraška polja (Livanjsko polje, Duvanjsko polje, Glamočko polje i Kupreško polje) ove županije su njegova glavna geografska karakteristika. U županiji dominira prostor iznad 700 m nadmorske visine i prema klimatsko – geografskim karakteristikama pripada brdsko - planinskom području. Reljef se sastoji od vapnenačkih uzvišenja iznad 1500 m između kojih se pružaju polja na visini od 700 m do 1200 m (Livanjsko polje, Glamočko, Duvanjsko i Kupreško polje).			
Velikim dijelom općina Tomislavgrad obuhvaća krško područje i četiri krška polja: Buško Blato (700-750 m.n.m.); Roško i Duvanjsko polje (860-900 m.n.m.) i Šuičko polje (oko 920 m.n.m.). Za područje ove općine znakovite su i visoravni: Vinice (600-650 m.n.m.), Šuička visoravan (950-1000 m.n.m.) i područje Blidinjskog jezera (oko 1200 m.n.m.). Na ovom prostoru postoje dva jezera, umjetna akumulacija Buško jezero u krajnjem zapadnom dijelu Livanjskog polja i na sjeveroistočnom dijelu općine Blidinje jezero ledničkog postanka. Iako na krškom području, zahvaljujući krškim poljima na prostoru općine Tomislavgrad postoji oko 600 km ² pašnjaka, oranica i livada.			
Predmetna lokacija farme se nalazi u području srednje okršen do jače okršen teren izgrađen od kalkarenita koji se proteže u pojasu od izvora Stržanj preko Bogdašića, Šuice, Ravnina do Mokronoga. Intenzivnija okršenost - kavernoznost u ovoj jedinici se javlja uglavnom oko većih rasjeda i pukotinskih sustava. Obuhvaća površinu Općine oko 26 km ² .			
Prostor općine Tomislavgrad formiran je u specifičnim geološkim i klimatskim uvjetima koji su snažno utjecali na karakteristike, zastupljenost i rasprostranjenost poljoprivrednih i šumskih tala. Geološku podlogu tala Općine čine vapnenci i dolomiti jurske ili kredne starosti s vrlo visokim udjelom kalcijevog karbonata čije se trošenje odvija primarno kemijskim putem, ostavljajući vrlo malu količinu rezidua iz kojeg se formira tlo. Rezultat ovakvog stanja je mukotrpan i spor proces nastajanja zemljišta, koja kroz povijest života na ovom prostoru nikad nisu bila posebno izdašna u poljoprivrednoj proizvodnji niti su omogućavala veliku raznolikost u izboru poljoprivrednih kultura. Uvijek je dominirajući način korištenja prostora u poljoprivredi ovdje bilo stočarstvo, kojemu je bilo			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
<p>podređeno korištenje raspoloživih poljoprivrednih površina. Zemljišta su ovdje bila medij za uzgoj stočne hrane ili ispašu na prostranim pašnjacima kojih ima dosta na prostoru Općine.</p> <p>Površinski, najdominantnije šume na prostoru Tomislavgrada su panjače submediteranskih hrastova i panjače bukve. Gospodarski najznačajnije su mješovite šume bukve i jele. Smreka se javlja u manjoj mjeri i mjestimično. Pored šumskih zasada crnog i običnog bora značajne su prirodne čiste i mješovite šume običnog i crnog bora te njihove sukcesije u šume bukve i jele. Na prostoru Vran planine se javljaju predplaninske šume bukve te šume bora krivulja. Prisutan je također i hrast medunac, obični grab, bukva, jela, crni i obični bor, cer, bor krivulj, hrast kitnjak i crni grab.</p> <p>Na predmetnoj lokaciji, vegetacijski se ističu trave te manji broj drveća na obodu parcele. Lokacija je okarakterizirana kao livada.</p> <h3>Klimatska obilježja</h3> <p>Šire područje općine Tomislavgrad ima obilježja umjerenog kontinentalnog klima. Prema Koppenovoj klasifikaciji pripada prostoru klime Cfb, odnosno umjerenog toplom ljetom, poznate i kao klima bukve. Općina Tomislavgrad nalazi se na oko 900 m.</p> <p>Na klimatske značajke općine Tomislavgrad veliki utjecaj ima položaj planinskog masiva Dinarida koji sprječava prodor mediteranske klime na ovo područje. Područje se nalazi na kontaktu mediteranske i kontinentalne klime. Na hipsometrijski najnižem dijelu općine - Buškom blatu koji pripada Livanjskom polju, klima je blago kontinentalna, gotovo mediteranska (mediteranska klima preplanetinskog tipa), dok sjeverne dijelove područja (predmetno područje) karakterizira kontinentalna klima (klima preplanetinskog tipa je na visinama između 400 i 800 m n m, planinskog tipa na visinama između 800 i 1600 m n m, dok je kontinentalna klima alpskog tipa iznad 1600 m n m.) sa jakim i dugim zimama i dugim razdobljima sa intenzivnim snježnim padavinama, čak i u proljeće.</p>			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
<p>Prosječna godišnja temperatura zraka kreće se od 8,9°C (Livno) do 9,0°C (Tomislavgrad). U prosjeku najtoplji mjesec je srpanj, a najhladniji siječanj, dok se najveće temperature javljaju u kolovozu.</p> <p>Dominantni pravci vjetra su sjeverni, ali oblik ruže zavisi i od orografije terena. Generalno gledano, područje općine Tomislavgrad se može ocijeniti kao srednje vjetrovita jer okolne planine štite znatan dio ovog područja od prejakog vjetra, tako da su vrijednosti brzine manje nego što bi se očekivalo s obzirom na blizinu mediteranskog područja.</p> <p>Seizmičnost</p> <p>Bosna i Hercegovina se nalazi sjeveroistočno od aktivnog kompresijskog režima između Jadranske mikro ploče - dio Afričke ploče i Dinarida kao dijela Euroazijske ploče. Potresi koji nastaju u tom području uglavnom su uzrokovani subdukcijom (podvlačenjem) Jadranske mikroploče pod Dinaride. (Omerbashich, 2006). Posljedica ove subdukcije je velika tektonska poremećenost koju karakterizira većina rasjeda pružanja sjeverozapad-jugoistok. Većina rasjeda je normalnog i reversnog tipa, s najčešće velikim vodoravnim i okomitim pomacima (hod i skok). Ovi pomaci su u području Dinarida uglavnom uzroci nastanka seizmičke aktivnosti - potresa. Od 1906. godine, od kada se provode instrumentalna praćenja i mjerena intenziteta potresa. U tom mjernom razdoblju su prikupljeni podaci koji omogućuju ozbiljniju statističku i seizmološku analizu koji mogu ukazati na bitne seismološke karakteristike šireg područja Bosne i Hercegovine, tako i područje općine Tomislavgrad.</p>			

Naručitelj:

BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad

Projekt

Izgradnja farme tovnih bikova

Broj Zahtjeva:

01-2-130-III/25

Datum izrade

Ožujak, 2025.

Slika 8. Seizmički aktivni diskontinuiteti na području Tomislavgrada (Horvatović 2000.-2019.)

Na slici br. 8 su iz navedene karte izdvojeni seizmički aktivni rasjedi s prognoznim seismoenergetskim potencijalom na poručuju općine Tomislavgrad. Crvenom bojom su izdvojene zone - rasjedi na kojim se mogu očekivati seizmološka žarišta s epicentrima potresa intenziteta od 4 do 6,5 stupnjeva Richterove skale.

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
Hidrološke karakteristike			
<p>Najšire područje Općine Tomislavgrad pripada zoni "visokog krša" dinaridske karbonatne platforme. Hidrogeološke značajke područja Općine Tomislavgrad vezane su za složenu geološku i struktturnu građu, njegove litološke značajke i poglavito tektoniku, što je uzrokovalo izrazito složene procese okršavanja u podzemlju i cirkulaciju podzemnih voda.</p> <p>Područje općine Tomislavgrad pripada slivu rijeke Cetine, odnosno vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH. Ukupna površina vodnog područja iznosi oko 8.782 km², od toga površina sliva rijeke Cetine 2.655,6 km². Na području općine Tomislavgrad vode I kategorije su prirodno jezero Blidinje i umjetna akumulacija Buško jezero, a sve ostale vode su II kategorije. Od hidroloških pojava koje se nalaze u bližem području predmetnog projekta je rijeka Šujica koja je od predmetnog objekta udaljena 550 m. U blizini nema zabilježenih izvora.</p> <p>Glavni vodotok u općini Tomislavgrad je vodotok Šuica. Izvire na krajnjem sjevernom dijelu općine Mali i Veliki Stržanj. Nešto nizvodnije prima vode izvora Volarica i Blatančić, a uzvodno od naselja Šuica dvije manje pritoke Bogdošić i Gluščević. Nakon toga teče kroz Šuičko polje koje kratkotrajno plavi. Na dijelu toka kroz Šuičko polje u vodotok Šuica ulijeva se povremeni vodotok Jaruga iz istoimenog izvora. Na samom ulasku u Duvanjsko polje Šuica prihvata vode vodotoka Vrbica i Vučica.</p> <p>Vezano za izvore vodosnadbjevanja, predmetni objekt se nalazi u okviru podsustava „Šujica“ kojega čine vodocrpilište Volarice sa pripadajućim tlačnim gravitacijskim i distributivnim cjevovodima. Sa ovog podsustava osigurana je vodoopskrba Podkule, Bogdašića, Gluščevina, Šujice i Galečića.</p>			
Bioraznolikost			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
<p>Flora</p> <p>Na cijelom području općine Tomislavgrad biljni pokrov je raznovrstan i bogat s obzirom na broj biljnih vrsta i njihovu biodinamiku. To su livade i pašnjaci bogate raznolikim ljekovitim biljem i raznovrsnim travama koje služe za ispašu ili sijeno. Također su zastupljene i šumske površine sa različitim vrstama drveta među kojima prevladava bukva na višoj nadmorskoj visini i hrast u nižim predjelima općine (do 1000 m.n.m). U manjoj količini rasprostranjena je crnogorična visoka šuma i to na prostoru planine Vran. Duvanjsko polje se sastoji od oranica i livada. Na oranici možemo vidjeti: ječam, zob, raž, pšenicu, krumpir, kupus, heljdu, repu, grah, kupinu, malinu, aroniju djetelinu i dr. Livada se isključivo koristi za kosidbu, odnosno sijeno.</p> <p>Područje Hercegbosanske županije karakteriše prisustvo veoma velikog broja različitih šumskih zajednica, od kojih su neke veoma rijetke ili ugrožene, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zajednice klekovine bora (<i>Pinus mugo</i>), ☐ zajednice munike (<i>Pinetum heldreichii</i>), na južnim i istočnim padinama Vrana, ☐ šume lužnjaka i običnog graba (<i>Carpino butuli - Quercetum roboris</i>), šume johe (<i>Alno-Quercion roboris</i>), šume močvarne breze (<i>Betula pubescens</i>), šume bijele vrbe (<i>Salicetum albae</i>) u Livanjskom polju, ☐ šume crnog bora (<i>Daphnoceri-pinetum</i>) na Jadovniku, 			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
<p>☐ šume bukve i jеле bez smrče (<i>Abieti – fagetum</i>) na višim položajima Dinare i Kamešnice,</p> <p>☐ termofilne šume bukve (<i>Aceri obtusatum</i>), na Dinari,</p> <p>☐ zajednice šibljaka zrakaste žutilovke (<i>Cytisantheum radiatae</i>) na Šatoru, Cincaru, Troglavu i Plazenici,</p> <p>☐ subalpinske šume bukve (<i>Fagetum subalpinum</i>) na Šatoru i Plazenici,</p> <p>☐ zajednica močvarne vegetacije (<i>Phragmitetalia</i>) u Livanjskom polju,</p> <p>☐ šume običnog bora (<i>Pinetum</i>) na Vranu,</p> <p>☐ zajednica šibljaka mukinjice (<i>Sorbetum chamaemespilus</i>) na Plazenici.</p> <p>Pokraj navedenih rijetkih i ugroženih zajednica, posebnu pažnju je potrebno posvetiti očuvanju sjemenskih sastojina koje egzistiraju na ovom prostoru i koje se nalaze u fazi proglašenja od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. To su sljedeće sjemenske sastojine:</p> <p>☐ divlja trešnja, <i>Prunus avium</i> - Kupres i Vran,</p> <p>☐ jela, <i>Abies alba</i> - Klekovača (Ponorački vrh),</p> <p>☐ smrča, <i>Picea abies</i> - Klekovača (Ponorački vrh),</p> <p>☐ bijeli bor, <i>Pinus silvestris</i> - Jadovnik i Vran.</p>			

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
<p>Fauna</p> <p>Prema Odluci o ustanovljenu lovišta na području Hercegbosanske županije 1 širi prostor oko mjesta Šujica (lovište „Brijuša – Ljubuša“) naseljavaju slijedeće vrste divljači:</p> <p><i>Lepus europaeus</i> Pallas, 1778 - zec,</p> <p><i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758 - mrki medvjed,</p> <p><i>Capreolus capreolus</i> (Linnaeus, 1758) - srna,</p> <p><i>Sus scrofa</i> Linnaeus, 1758 - divlja svinja,</p> <p><i>Canis lupus</i> Linnaeus, 1758 - vuk,</p> <p><i>Coturnix coturnix</i> (Linnaeus, 1758) - prepelica,</p> <p><i>Tetrao urogallus</i> Linnaeus, 1758 - veliki tetrijeb,</p> <p><i>Vulpes vulpes</i> (Linnaeus, 1758) - lisica,</p> <p><i>Mustela putorius</i> Linnaeus, 1758 - smeđi tvor,</p> <p><i>Glis glis</i> (Linnaeus, 1766) - puh,</p> <p>razne vrste divljih patki (fam. Anatidae Vigors, 1825),</p>			

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
<p>Ardea cinerea Linnaeus, 1758 - siva čaplja,</p> <p>Corvus corax Linnaeus, 1758 - gavran,</p> <p>Corvus monedula Linnaeus, 1758 - čavka,</p> <p>Pica pica (Linnaeus, 1758) - svraka,</p> <p>razne vrste ptica grabljivica iz reda Aquila Brisson, 1760 – orlovi,</p> <p>Accipiter Brisson, 1760 - jastrebovi i</p> <p>Strix Linnaeus, 1758 – sove.</p> <p>Ova tri poslijednja roda predstavljaju ugrožene vrste divljih životinja. U širem prostoru nalazi se još nekoliko lovišta koje prema istoj Odluci naseljavaju identične vrste životinja.</p>			
A2.2. Vrsta i količina osnovnih i pomoćnih sirovina, dodatnih materijala i ostalih supstanci,		Vrsta	Količina
	Pripremna faza projekta	Tijekom pripremne faze projekta rukovati će se isključivo zemljanim materijalom koji će služiti za nasipanje i poravnavanje terena.	Materijal korišten za nasipanje terena iznosi 14 000 m ³ .

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
koji će biti korišteni u svakoj od faza projekta.	Faza izgradnje projekta	<p>Objekt će se graditi kao mješoviti sustav gradnje i to kao zidana konstrukcija sa vertikalnim i horizontalnim serklažama i armiranobetonskim pločama.</p> <p>Objekt će se oslanjati na armirano-betonske temelje samce, tlocrtnih dimenzija 80 x 80 cm. Preko njih će se izvesti podna ploča pod nagibom od 1.75%, debljine 16-20 cm. Zidovi objekta biti će armiranobetonski, debljine 25 cm, omedeni horizontalnim i vertikalnim serklažama. Vanjskim stupovima biti će armirano-betonski (25x25 cm), dok će se unutarnji stupovi raditi kao spregnuti elementi od armirano-betonskih stupova (25x25 cm) i drvenih stupova (20x20 cm). Krov objekta biti će klasična drvena konstrukcija od piljene jelove građe (četinari II klase), sa krovom od sendvič panela, na dvije vode, koja prati elemente tlocrta. Nagib krovnih ploha iznosit će 15°.</p> <p>Za sve nosive betonske i armirano-betonske elemente koristit će se marka betona MB30, izuzev podložnog betona za koji će se koristiti beton marke MB20. Armatura za armirano-betonske elemente je B-500.</p>	Beton ukupno 657 m ³ , armatura 28 tona, drvena građa 140 m ³ krovni paneli 2700 m ² krovnih panela (metalni vanjski dio, s punjenjem od 5 cm izolacijske pjene).
	Faza rada ili eksploatacije projekta	Voda za potrebe napajanja životinja crpi se hidroforskim postrojenjem iz bunara, te se internim doopskrbnim sustavom dalje razvodi do proizvodnih objekata. Opskrba	Procjena utroška vode na godišnjoj razini: 60000 m ³ vode godišnje

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
		<p>vodom će se vršiti cisternama iz gradskog vodovoda u spremnik kapaciteta 100 m³</p> <p>Od sirovina u tehnološkom procesu koristit će se voda, koncentrat i slama (kupovinom od poljoprivrednika, nakon vršidbe žetve žitarica).</p> <p>Koncentrat će biti skladišten u silosima kapaciteta 2x32. Hranjenje i pojenje će se vršiti automatski, putem automatskih hranilica i pojilica</p>	<p>Procjena utroška koncentrata godišnje: 350 tona</p> <p>Procjena utroška slame godišnje: 170 tona.</p> <p>Procjena nastanka stajskog gnojiva: godišnje: 900 m³.</p>
	Faza prestanka rada	Nije primjenjivo.	Nije moguće predvidjeti u ovoj fazi projekta.
A2.3. Korištenje prirodnih resursa (posebno tla, zemljišta, vode i biološke raznolikosti) prilikom pripreme, izgradnje, rada ili prestanka rada projekta.	Navesti o kojem prirodnom resurse se radi i količini i načinu njegovog korištenja	<p>Za izgradnju farme tovnih bikova osnovni prirodni resurs koji će se koristiti je tlo, odnosno zauzimanje zemljišta izgradnjom objekta. Budući da se gradnja farme planira na parceli livadskog tipa, neće doći do krčenja šume. Što se tiče nosivosti terena, u fazi pripreme se vrši nasipanje materijala kako bi se postigla maksimalna sigurnost objekta. Gotovi beton u fazi izgradnje će se dopremati auto mikserima za beton, tako da postrojenje za proizvodnju betona neće postojati na lokaciji. Predmetna lokacija nije ocijenjena kao područje skljono eroziji, a do sada nisu zabilježene poplave. Tijekom faze rada projekta ne predviđa se daljnja uporaba tog resursa. Prilikom rada farme ključno je pravilno</p>	<p>Objekt farme je planiran ukupnih tlocrtnih dimenzija 26,75 x 99,25 m, katnosti: prizemlje, visine u sljemenu 7,45 m, ukupne površine 2654,94 m².</p> <p>Jama za privremeni smještaj gnojnica dubrište, tlocrtnih dimenzija 15x9,50 m, i osočna jama, za prikupljanje tekućeg stajnika, tlocrtnih dimenzija 10x3,5 m.</p>

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
	<p>gospodarenje stočnim gnojivom kako bi se izbjeglo zagađenje tla i voda.</p> <p>Farma će prirodnom svoje djelatnosti zahtijevati značajne količine vode za napajanje životinja i čišćenje objekata. Voda za potrebe napajanja životinja crpi se hidroforskim postrojenjem iz bunara, te se internim doopskrbnim sustavom dalje razvodi do proizvodnih objekata. Na udaljenosti od 550 m se nalazi rijeka Šujica.</p> <p>S obzirom na činjenicu da će se farma graditi na parceli koja je većinski travne i niske zeljaste flore, bez većeg broja drveća (samo po obodima parcele), smatra se da tijekom izgradnje neće doći do neravnoteže i narušavanja flore. U blizini nisu zabilježene ugrožene i osjetljive biljne i životinjske vrste.</p>	Ukupna površina parcele iznosi 9164 m ² .	
A2.4. Vrsta i količina emisija nastalih zbog pripreme, izgradnje, rada ili prestanka rada projekta.	<p>Proizvodnja otpada (opasni/neopasni)</p> <p>Tijekom izgradnje farme može se javiti građevinski otpad u koji se ubraja i materijal od iskopa, ambalažani otpad, materijali onečišćeni opasnim tvarima i miješani komunalni otpad kao posljedica prisustnosti radne snage.</p> <p>Tijekom rada farme, osnovna vrsta otpada koja će nastajati su životinjske fekalije, urin i gnoj. Stajski gnoj nezamjenjiv je u održavanju i povećanju plodnosti tla, osigurava stabilne i visoke prinose odlične kvalitete te optimalno djeluje na</p>	<p>Količina nastalog otpada bit će poznata prilikom početka izvođenja pripremnih radova.</p> <p>Procjena nastanka stajskog gnojiva: godišnje: 900 m³.</p>	

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
		dugoročno ekonomičnu opskrbu usjeva hranivima. Pravilnom i održivom primjenom stajskog gnoja nema negativnog utjecaja na okoliš. S obzirom na navedeno, predmetna farma će prodavati stajsko gnjojivo drugim poljoprivrednicima za potrebe gnojidbe zemlje, te koristiti za vlastitu gnojidbu nakon osiguranja potrebne zemlje. Također, boravkom radne snage, nastajat će miješani komunalni otpad, ambalažni otpad te eventualno manje količine ulje i maziva koje bi se moglo koristiti za podmazivanje strojeva i uređaja.	
	Emisije u zrak (sve emisije)	Kao i svaki novi projekt u izgradnji, tako i izgradnja farme tovnih bikova sa sobom donosi utjecaje vezane za kvalitetu zraka, a oni se ogledaju u povećanju koncentracije prašine uslijed građevinskih radova i povećanja volumena prometa na cestama u blizini. Ovaj utjecaj ograničen je isključivo na razdoblje izgradnje. Ono što je posebno bitno kada u pitanje dođe širi okoliš jeste da ovi kratkoročni utjecaji ne ostavljaju trajne posljedice. Farme nisu grijane, jer nije takva tehnologija uzgoja. Shodno tome sa lokacije ne postoje emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje. Rad farme tovnih bikova rezultirat će emisijama različitih plinova u zrak, prvenstveno zbog aktivnosti povezanih s	Nije primjenjivo

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
	<p>uzgojem stoke i upravljanjem gnojivom. Ključne emisije uključuju:</p> <p>Staklenički plinovi (GHG)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metan (CH_4) – Nastaje procesom fermentacije u buragu goveda (enterička fermentacija) te raspadanjem stajskog gnojiva u anaerobnim uvjetima. Metan je staklenički plin s visokim potencijalom globalnog zagrijavanja. • Dušikov oksid (N_2O) – Povezan je s primjenom gnojiva na tlu i raspadanjem organskih tvari u stajnjaku, a ima visok potencijal globalnog zagrijavanja. <p>Ostale emisije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amonijak (NH_3) – Nastaje razgradnjom dušičnih spojeva iz gnoja i urina životinja te može pridonijeti neugodnim mirisima, odnosno smanjenju kvalitete zraka. • Sumporovodik (H_2S) – Može se oslobađati iz raspadajućeg stajskog gnojiva, osobito u uvjetima 		

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
	<p>anaerobne razgradnje. Karakterizira ga neugodan miris.</p> <p>Predmetna farma planira prikupljanje stajskog gnojiva u zatvorene betonske jame. Svi podovi, zidovi i kanali iste će biti izgrađeni od armiranog betona i vodonepropusni.</p>		
	<p>Emisije u vode (podzemne/površinske)</p> <p>Tjekom faze izgradnje, nije planirano postavljanje postrojenja betonare u građevinskoj bazi te stoga neće ni biti emisija otpadne vode iz ovog izvora. Tijekom faze izgradnje može doći do curenje ulja i maziva prilikom incidentnih događaja iz mehanizacije koja će biti raspoređena na terenu. Pridržavanjem uputa taj rizik se može svesti na minimum.</p> <p>Na predmetnoj lokaciji neće postojati emisije u podzemne i površinske vode, već isključivo emisije otpadnih voda.</p> <p>Farma će prirodnom svoje djelatnosti zahtijevati značajne količine vode za napajanje životinja i čišćenje objekata. Potrebno je osigurati održivo korištenje izvora vode (bunar) i sprječiti zagađenje vodnih tijela otpadnim vodama iz farme. Sustav odvodnje na lokaciji zahvata izведен je na način da se gnojovka i voda od pranja objekata za tov odvodi odvodnim cijevima do vodonepropusnog spremnika za gnojovku. Oborinske vode s krovova i manipulativnih</p>	Nije primjenjivo	

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
	<p>površina ispuštaju se u zelene površine na farmi. Na udaljenosti od 550 m se nalazi rijeka Šujica.</p> <p>Projekt farme tovnih bikova može uzrokovati emisije u vode ako se ne poduzmu odgovarajuće mјere za upravljanje otpadnim vodama, gnojem i kemikalijama. Kontaminacija površinskih i podzemnih voda može biti značajan rizik, ali uz odgovarajuće sustave za pohranu i tretman, moguće je smanjiti negativne utjecaje na vodne resurse.</p> <p>Podzemne vode mogu biti zagađene ako dođe do curenja iz sustava za pohranu gnoja, posebno ako spremnici nisu dovoljno zaštićeni ili ako dođe do nepravilnog rukovanja s gnojem. Ovo može izazvati kontaminaciju podzemnih voda, čime se ugrožava kvaliteta pitke vode.</p> <p>Posebnu pozornost treba obraditi na blizinu rijeke Šujice (550 m) te činjenicu da se farma nalazi u području srednje okršen do jače okršen teren izgrađen od kalkarenita koji se proteže u pojasu od izvora Stržanj preko Bogdašića, Šuice, Ravnina do Mokronoga.</p>		
	Emisije u kanalizaciju	Na predmetnom području lokacije buduće farme ne postoji priključak na kanalizaciju. Otpadne vode će se zbrinjavati u septičku jamu i zbrinjavati od strane ovlaštenog poduzeća.	Nije primjenjivo

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
Emisije u tlo	<p>Tijekom izgradnje farme tovnih bikova, doći će do utjecaja na tlo jer je potrebno izvesti zemljane radove (nasipanje materijala) te izgradnju objekta. Izvođenjem istim doći će do degradacije površinskog sloja tla, koje je neizbjegno.</p> <p>Planirani objekt će zauzimati ukupnu površinu od 2654,94 m² od ukupne površine parcele koja iznosi 9164 m².</p> <p>Tijekom rada farme tovnih bikova, može doći do incidentnih situacija u vidu procjeđivanja otpadnih voda i stajskog gnoja koji često sadrže visoke koncentracije dušičnih spojeva. U slučaju da se stajska gnojiva ne primjenjuju u odgovarajućim količinama i pravovremeno, mogu se stvoriti uvjeti koji omogućuju isparavanje amonijaka i njegovu naknadnu disperziju u okolno tlo. Samim time, stvaraju se uvjeti prekomjernog nakupljanja nitrata u tlu, što povećava rizik od onečišćenja podzemnih voda. Nitrati i amonijak mogu izazvati kiselost tla, što narušava ravnotežu hranjivih tvari u tlu i može uzrokovati smanjenje plodnosti tla.</p> <p>Sustav odvodnje na lokaciji zahvata izведен je na način da se gnojovka i voda od pranja objekata za tov odvodi odvodnim cijevima do vodonepropusnog spremnika za gnojovku koji se prazni od strane ovlaštenog poduzeća.</p>	Nije primjenjivo	

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
	<p>Čišćenje i dezinfekcija objekata provodi se odabranim bio razgradivim sredstvima. Voda od pranja objekata se sakuplja u blatnim kanalima za sakupljanje gnojovke te se otvaranjem zasuna na kanału, otječe do spremnika za skladištenje gnojovke.</p> <p>Gnojivo i stajski gnoj će se skladištiti u uvjetima koji sprječavaju ispiranje hranjivih tvari u tlo, u vidu zatvorenih betonskih sustava, dok će se stajski gnoj dalje prodavati poljoprivrednicima.</p> <p>Svim izvedbenim mjerama, emisije u tlo će biti svedene na minimum.</p>		
Buka	<p>Tijekom izvođenja radova doći će do povećanja razine buke na mikrolokaciji buduće farme uslijed rada mehanizacije i građevinskih aktivnosti. Međutim ovaj tip buke nema utjecaja izvan same lokacije farme i kada posmatramo vremenski interval trajanja radova, vidljivo je da je utjecaj sam po sebi ograničen.</p> <p>Tijekom rada farme, može se očekivati buka od bikova koja je povremena i uglavnom nije pretjerano glasna. Pravilnim upravljanjem farmom i osiguravanjem dobrih uvjeta za</p>	Nije primjenjivo	

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
		životinje može se smanjiti razina buke i njen utjecaj na okolinu. Drugi izvori emisije buke potječe od radnih aktivnosti koje se provode na farmi i imaju lokaliziran karakter na područje farme.	
	Vibracije	Manje vibracije se mogu javiti isključivo tijekom faze izgradnje objekta, budući da većinu vibracija će upit masa tla.	Nije primjenjivo
	Nejonizirajuće zračenje	Ne očekuje se značajna pojava nejonizirajućeg zračenja. Glavni izvori su električne instalacije farme.	Nije primjenjivo

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
A2.5. Opisati i dati kratak pregled alternativnih rješenja, s obzirom na utjecaje na okoliš.	Proizvodnja otpada (opasni/neopasni)	<p>Otpad koji se može ponovno iskoristiti ili reciklirati bit će zbrinut na način koji je ekonomski isplativ i ekološki održiv, u skladu s načelima zaštite okoliša. Neiskoristivi otpad bit će uklonjen sukladno njegovim svojstvima i važećim propisima.</p> <p>Najbolje rješenje uključuje kombinaciju metoda: kompostiranje, anaerobnu digestiju, pravilno skladištenje i primjenu gnojnica, te reciklažu ambalaže i kontrolu veterinarskog otpada. Time se minimizira negativan utjecaj na okoliš i poboljšava održivost farme.</p>	Nije primjenjivo
	Emisije u zrak (sve emisije)	<p>Za smanjenje emisija u zrak na farmama tovnih bikova potrebno je primijeniti integrirani pristup koji uključuje: optimizaciju ishrane stoke za smanjenje metana, razmotriti ugradnju sustava za filtriranje i kontrolu zraka, osigurati upravljanje gnojem na način koji smanjuje emisije amonijaka i drugih plinova.</p> <p>Kombinacija ovih mjera može značajno smanjiti negativan utjecaj na okoliš, poboljšavajući kvalitetu zraka i smanjujući emisije stakleničkih plinova.</p>	Nije primjenjivo
	Emisije u vode (podzemne/površinske)	<p>Na temelju predviđenih mjera, jasno je da će biti implementiran prilično sveobuhvatan sustav za upravljanje otpadnim vodama i gnojovkom, koji uključuje nekoliko ključnih mjera za zaštitu okoliša, kao što su:</p>	Nije primjenjivo

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
	<p>Vodonepropusni spremnik za gnojovku, koji sprječava prodiranje štetnih tvari u tlo i podzemne vode.</p> <p>Pražnjenje spremnika od strane ovlaštenog poduzeća, što osigurava pravilnu obradu gnojovke.</p> <p>Korištenje bio razgradivih sredstava za čišćenje i dezinfekciju objekata, što smanjuje negativan utjecaj na okoliš.</p> <p>Sustav odvodnje s blatnim kanalima za prikupljanje vode od pranja objekata, koji se odvodi do spremnika za skladištenje gnojovke.</p> <p>Štala će se nalaziti na kosoj betonskoj ploči s koje nečistoće i izlučevine životinja odlaze u „prljavi hodnik“ i zatim se strojno iznose.</p> <p>Pravilnim impletiranjem i redovnim održavanjem istih, značajno se smanjuje rizik od zagađenja podzemnih i površinskih voda. Dakle, u tom kontekstu, trenutno nema potrebe za dodatnim alternativnim rješenjima, jer su već predviđene mjere učinkovite u upravljanju emisijama u vode.</p>		

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
	<p>Emisije u kanalizaciju</p> <p>Priključak na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu nije predviđen. Otpadne vode će se zbrinjavati u septičku jamu i zbrinjavati od strane ovlaštenog poduzeća.</p>		Nije primjenjivo
	<p>Emisije u tlo</p> <p>Predviđenim mjerama, smatra se da su poduzeti adekvatni koraci za minimiziranje emisija u tlo. Sustav odvodnje na lokaciji farmi, koji uključuje vodonepropusni spremnik za gnojovku i odvodne cijevi, sprječava ispiranje hranjivih tvari u tlo i omogućava pravilno upravljanje otpadnim vodama. Dodatno, korištenje bio razgradivih sredstava za čišćenje objekata smanjuje rizik od onečišćenja tla i podzemnih voda. Skladištenje gnoja i gnojovke u zatvorenim betonskim sustavima također minimizira mogućnost ispiranja hranjivih tvari, dok prodaja stajskog gnoja poljoprivrednicima omogućuje učinkovitu ponovnu upotrebu, smanjujući negativne učinke na okoliš. Sve ove mjere zajedno omogućuju smanjenje emisija u tlo i značajno smanjuju rizik od onečišćenja tla, podzemnih voda i negativnog utjecaja na plodnost tla. Svakako se preporučuje analiza uzoraka tla sa farme od strane ovlaštenog laboratorija.</p> <p>Uzimajući u obzir ove predviđene mjeru, može se zaključiti da su poduzete odgovarajuće mjeru za minimiziranje emisija u tlo i da su alternativna rješenja u ovom kontekstu nepotrebna, budući da su implementirani učinkoviti sustavi za kontrolu i upravljanje otpadnim tvarima.</p>		Nije primjenjivo

Izrađivač Zahtjeva:

ZGI d.o.o. Mostar

Naziv dokumenta:

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>
	Buka	Smatra se da razine buke predmetne farme će biti lokalizirane na objekt farme. Ipak, treba provesti analizu buke od strane ovlaštenog laboratorija. U slučaju pritužbi, može se implementirati korištenje zvučnih barijera i postavljanje apsorpcijskih materijala unutar farme.	Nije primjenjivo
	Vibracije	Nije razmatrano, budući da su emisije vibracija minimalne.	Nije primjenjivo
	Nejonizirajuće zračenje	Nije razmatrano.	Nije primjenjivo

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
A2.6. Nosi li projekt rizik od velikih nesreća i/ili katastrofa koje su relevantne za projekt, uključujući one koje su uzrokovane promjenom klime, u skladu s znanstvenim saznanjima?			Projekt ne nosi visok rizik od katastrofa, ali određeni rizici (požari, zagađenje vode, bolesti životinja) mogu se ublažiti pravilnim planiranjem i preventivnim mjerama. Naime, do požara može doći ukoliko se zapali slama, sijeno ili stočna hrana. Navedeno se pravilno skladišti u dva silosa kako bi se rizik od požara sveo na minimum. Također, može doći do incidentne situacije u vidu curenja u tlo zbog neadekvatnog skladištenja gnojovke, odnosno stajskog gnoja. Kako bi se rizik sveo na minimum, predmetna farma planira prikupljanje stajskog gnojiva u zatvorene betonske jame. Svi podovi, zidovi i kanali iste će biti izgrađeni od armiranog betona i vodonepropusni. Sustav odvodnje na lokaciji zahvata izведен je na način da se gnojovka i voda od pranja objekata za tov odvodi odvodnim cijevima do vodonepropusnog spremnika za gnojovku. Posebna pozornost se treba obratiti na mogućnost nastanka i širenja zaraznih bolesti (zoonoze). Predmetna farma planira stroge veterinarske kontrole i karantnu za novoprdošle životinje te edukaciju radnika o higijenskim mjerama.
Ukoliko DA, navesti rizike.			
A2.7. Nosi li projekt rizike za ljudsko zdravlje (na primjer zbog zagađenja vode ili zraka)?			Projekt može nositi određene rizike za ljudsko zdravlje, ali uz pravilno upravljanje otpadom, zagađenjem i veterinarskim mjerama, ti se rizici mogu značajno smanjiti. Ključni su kontrola zagađenja vode i zraka, higijena, te smanjenje buke i širenja bolesti, kako je navedeno u A2.6.
Ukoliko DA, navesti rizike.			
A2.8. Hoće li projekt uzrokovati svjetlosno zagađenje?			NE.
Ukoliko DA, navesti rizike.			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

B. Lokacija projekta i osjetljivost okoliša, geografskih područja za koja je vjerojatno da bi projekti mogli na njih značajno uticati

B1.1. Navesti postojeću i odobrenu upotrebu zemljišta.	<p>Farma tovnih bikova se planira graditi na zemljištu koje je već u vlasništvu investitora BTG Promet 1/1, a nalazi se na k.č. 1681 naziva Cvituša, K.O. Galečić, općina Tomislavgrad. Površina parcele iznosi 9164 m² te je klasificirana kao livada 6. klase.</p> <p>U skladu sa Prostornim planom Hercegbosanske županije za razdoblje od 20 godina („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj: 8/23), predmetna parcela za gradnju farme tovnih bikova je klasificirana kao poljoprivredno zemljište uporabne vrijednosti VII-VIII boniteta. Prema namjeni zemljišta dopuštena je gradnja farme na tom zemljištu.</p>
B1.2. Opisati relativnu raspoloživost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biološku raznolikost) tog područja i njegovog podzemnog dijela	<p>Zemljište, voda i biološka raznolikost na području farme tovnih bikova posjeduju umjereni do dobri regenerativni kapacitet, koji se može očuvati i unaprijediti implementacijom odgovarajućih ekoloških mjera. Uz pravilno upravljanje resursima, moguće je dugoročno održavanje i obnova tih prirodnih resursa, što će omogućiti održivu poljoprivrednu proizvodnju te očuvanje ekološke ravnoteže u ovom specifičnom krajoliku. Održive stočarske prakse, kao i odgovorno upravljanje otpadom i vodama, ključni su za očuvanje ravnoteže ekosustava i dugoročnu održivost projekta.</p> <p>Područje predviđeno za izgradnju farme tovnih bikova smješteno je u području koje se odlikuje specifičnim geološkim i ekološkim značajkama. Ovdje se prostiru prostrane livade i pašnjakački kompleksi, te su prirodni resursi, iako bogati poljoprivrednim potencijalom, umjereno iskorišteni, čime se otvara prostor za daljnji razvoj i odgovorno upravljanje.</p> <p>Pravilna primjena gnojiva i stajskog gnoja može značajno poboljšati kvalitetu tla i očuvati njegovu plodnost, no potrebno je izbjegavati prekomjernu primjenu koja bi mogla izazvati prekomjerno nakupljanje nitrata i smanjenje plodnosti tla. Uz odgovorno gospodarenje, tlo može regenerirati i održavati ravnotežu hranjivih</p>

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<p>tvari, čime se omogućuje dugoročnu održivost poljoprivredne proizvodnje.</p> <p>Površinske vode dostupne su preko rijeke Šujice, iako se ista neće koristiti niti zagađivati. S obzirom na krške karakteristike šireg područja, podzemne vode mogu biti osjetljive na zagađenje, osobito u kontekstu potencijalnog onečišćenja od otpadnih voda i gnojovke. Međutim, uz planirane mjere adekvatnog upravljanja sustavom odvodnje i skladištenja otpadnih voda, moguće je smanjiti rizik od negativnog utjecaja na kvalitetu podzemnih voda.</p> <p>Iako uža predmetna lokacija ne posjeduje bogatu biološku raznolikost, njegov okolni krajolik i ekosustavi omogućuju povoljne uvjete za očuvanje i obnavljanje bioraznolikosti. Pašnjački i livadski kompleksi omogućuju odgovorno korištenje resursa, dok primjena odgovarajućih mjera zaštite može pomoći u obnavljanju vegetacije i očuvanju prirodnih staništa i okolnih šumskih ekosustava.</p>
--	---

B1.3. Opisati apsorpcijski kapacitet prirodne sredine, obraćajući posebnu pažnju na slijedeća područja:

a) močvarna područja, obalna područja rijeke i ušća rijeke	<p>Na udaljenosti 15 km od predmetne lokacije se nalazi Livanjsko polje koje je 2008. proglašeno močvarnim područje od međunarodnog značaja, a 2011. uvršteno na popis područja od međunarodnog značaja za ptice. Trenutno se nalazi i na listi potencijalnih "Natura 2000" područja u BiH.</p> <p>Izgradnja i korištenje farme tovnih bikova neće negativno utjecati na fragmentacije staništa, smanjenja kvalitete tla i promjena u hidrologiji istog.</p>
b) obalna područja i morski okoliš	Lokacija buduće farme nije smještena u blizini obalnog područja i morskog okoliša, tako da procjena apsorpcijskog kapaciteta za navedena područja nije moguća.
c) planinska, šumska i kraška područja	Predmetna lokacija farme se nalazi u području srednje okršen do jače okršen teren izgrađen od kalkarenita koji se proteže u pojasu od izvora Stržanj preko Bogdašića, Šuice, Ravnina do Mokronoga. I Predmetna farma će se nalaziti na livadskom prostoru te neće biti potrebna sječa šume.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
d) zaštićene prirodne vrijednosti proglašene u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije BiH (nacionalni parkovi, strogi rezervati prirode, spomenici prirode, zaštićeni pejzaži, parkovi prirode, i dr.)	<p>Park Prirode Blidinje je udaljen gotovo 40 km od predmetne lokacije.</p> <p>Livanjsko polje - IBA zaštićeno područje (kod: BA004), Ramsarsko područje (kod: 1786) je udaljeno više od 15 km od predmetne lokacije.</p> <p>Rijeka Šujica (hidrogeološki spomenik prirode) se nalazi 550 m od predmetne lokacije.</p> <p>Duvanjsko polje (5 km južno od predmetne lokacije) - zaštićeno IBA područje (kod: BA006)</p> <p>Kukavičko jezero (19 km) - hidrološki spomenik prirode</p> <p>Turjačko jezero (10,50 km) (Općina Kupres) - hidrološki spomenik prirode</p> <p>Mijatova pećina (31 km) - Geomorfološki spomenik prirode</p> <p>Cincar (15 km zapadno od predmetne lokacije) - Plan NATURA 2000 Federacije BiH (kod: BA8200010)</p> <p>Veliki ponor kod sela Kovači – Tomislavgrad (15 km) u smjeru juga - hidrogeološki spomenik prirode</p>		
e) pojedinačne prirodne vrijednosti	Na predmetnom području ne postoje pojedinačne prirodne vrijednosti.		
f) područja rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta	<p>Prema direktivi EU o pticama, Livanjsko polje je veoma važno područje za ptice, a od jedinstvene međunarodne je važnosti za pticu kosac – (<i>Corncrake</i>). Za Balkanski poluotok bilo bi izuzetno značajno da se područje zaštiti zbog toga što ima jedinstvenu močvarnu vegetaciju i trave važne za razmnožavanje nekoliko vrsta ptica kao što su eja lihadarka - <i>Circus pygargus</i>, orao klokotaš - <i>Aquila clanga</i>, šljuk - <i>Hinocoridae</i> i veliki bukavac - <i>Otaurus lentiginosus</i>. Livanjsko polje ima status područja od međunarodnog značaja za ptice (Important Bird Area - IBA) kao i status močvarnog područja od međunarodnog značaja (Ramsarska konvencija).</p> <p>Cincar je predložen za NATURA 2000 stanište u Bosni i Hercegovini, a kod područja je: BA8200010.</p>		
g) područja na kojima još od ranije nisu bili	Ovakva područja nisu prepoznata u blizini lokacije farme, stoga nije moguće dati procjenu za ovakva područja.		

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

zadovoljeni standardi kvaliteta okoliša koji su relevantni za projekt ili u odnosu na koja se smatra da isti nisu zadovoljeni	
h) gusto naseljena područja	Najbliži naseljeni stambeni objekt se nalazi na udaljenosti od 420 m u smjeru juga. Najbliže naseljeno mjesto je Galećić, udaljen 1100 m od predmetnog pogona, u smjeru zapada koje broji 279 stanovnika ² . Veće naseljeno mjesto Šujica se nalazi oko 3000 m u smjeru sjevera čiji broj stanovnika iznosi 1758. Tomislavgrad je udaljen od predmetne lokacije 13 km u smjeru juga.
i) pejzaži i područja od povijesnog, kulturnog ili arheološkog značaja.	<p>Na listi nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine za Općinu Tomislavgrad, nalaze se sljedeći spomenici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nekropola stećaka u Lipi, povijesno područje (udaljena 21 km od predmetne lokacije) • Nekropola stećaka Barzonja, povijesno područje (udaljena 26 km od predmetne lokacije) • Čaršijska džamija (Džudža Džaferova džamija) sa haremom, graditeljska cjelina (udaljena 21 km od predmetne lokacije) • Graditeljska cjelina franjevačkog samostana i crkve sv. Nikole Tavelića (udaljena 10,50 km od predmetne lokacije)

² Svi podaci o broju stanovnika su preuzeti sa stranice www.statistika.ba (Popis stanovništva iz 2013. godine)

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

C. Karakteristike potencijalnog utjecaja na okoliš

C1.1. Navesti veličinu i prostorni obuhvat geografskog područja na koje bi projekat mogao utjecati. (unijeti točne koordinate navedenog geografskog područja)	Zemljište za izgradnju farme tovnih bikova nalazi se u blizini naselja Galečić, općina Tomislavgrad, na putu prema Šujici. Koordinate predmetnog objekta su: 43°48'47.76"N, 17°12'16.4"E, a nalazi se na nadmorskoj visini od 980 m. Objekt farme je planiran ukupnih tlocrtnih dimenzija 26,75 x 99,25 m, katnosti: prizemlje, visine u sljemenu 7,45m, ukupne površine 2654,94 m ² . Objekt se prostire na prizemnom katu, čime je planiran u skladu s okolnim prostorom, ne ometajući visinske karakteristike područja. S obzirom na planiranu veličinu objekta farme i specifične mjere zaštite okoliša, ne očekuje se da će projekt imati širi utjecaj na okolinu . Farma je smještena unutar definiranih granica, a sve mjere za upravljanje otpadnim vodama, gnojovkom i odvodnjom osiguravaju minimalan utjecaj na obližnje ekološke resurse. Prostor na kojem se farmu gradi nema značajnu bioraznolikost, a udaljenost osjetljivih ekoloških područja smanjuje mogućnost širenja negativnih utjecaja na šиру okolinu.
C1.2. Navesti broj stanovnika na koje bi projekt mogao utjecati.	Najbliži naseljeni stambeni objekt nalazi se 420 metara u smjeru juga, dok je najbliže naseljeno mjesto Galečić, udaljeno 1100 metara u smjeru zapada, sa 279 stanovnika. Iako se projekt nalazi u relativnoj blizini tih naselja, predviđene mjere zaštite okoliša, uključujući sustave za kontrolu emisija u zrak, tlo i vodu i ograničenu buku osiguravaju minimalan utjecaj na okoliš i kvalitetu života lokalnog stanovništva. S obzirom na udaljenost, očekuje se da će utjecaj na stanovništvo biti ograničen i zanemariv.
C1.3. Opisati način utjecaja projekta na okoliš.	Projekt farme tovnih bikova može imati nekoliko utjecaja na okoliš, prvenstveno utjecaj na zrak, te tlo i vodu u slučaju incidentnih situacija. Emisije u zrak: Kako je i prethodno naglašeno, tijekom rada farme, mogu nastati emisije plinova poput amonijaka i stakleničkih plinova (metana) uslijed procesa digestije stoke i manipulacije gnojem.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
Međutim, poduzimaju se mjere za minimiziranje emisija, uključujući pravilno skladištenje gnojiva u zatvorene betonske jame i sustav za odvodnju, što smanjuje potencijalne emisije u zrak.			
<p>Emisije u tlo: Postoji potencijalni rizik od ispiranja hranjivih tvari, posebno dušičnih spojeva, u tlo uslijed nepravilne primjene gnojiva i gnojovke. No, sustav za sakupljanje gnojovke i odvodnju vode od pranja objekata osigurava da se otpadne vode i gnojovka odvajaju u vodonepropusne spremnike, smanjujući rizik od onečišćenja tla.</p> <p>Emisije u vode (podzemne i površinske): S obzirom na udaljenost od rijeke Sujice (550 m) i druge mjere zaštite (sustav za odvodnju i sakupljanje otpadnih voda), projekt minimalno utječe na kvalitetu površinskih i podzemnih voda. Redovito pražnjenje spremnika za gnojovku od strane ovlaštenih poduzeća smanjuje rizik od onečišćenja vodnih resursa.</p> <p>Buka: Tijekom rada farme, može se očekivati buka od bikova koja je povremena i uglavnom nije pretjerano glasna. Pravilnim upravljanjem farmom i osiguravanjem dobrih uvjeta za životinje može se smanjiti razina buke i njen utjecaj na okolinu. Drugi izvor emisije buke potječe od radnih aktivnosti koje se provode na farmi i imaju lokaliziran karakter na područje farme.</p> <p>Vizualni aspekt: S obzirom da se farma nalazi u područjima s visokim poljoprivrednim potencijalom, vizualni utjecaj će biti minimalan.</p> <p>S obzirom na primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera i sustava za smanjenje negativnih učinaka na okoliš, projekt farme tovnih bikova predviđa minimalan utjecaj na okoliš. Kroz sustav za sakupljanje gnojovke, pravilnu odvodnju i primjenu ekološki prihvatljivih sredstava za čišćenje, nastojat će se smanjiti emisije u zrak, tlo i vode, uz kontrolu buke i utjecaja na stanovništvo.</p>			

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.
C1.4. Utječe li projekt direktno ili indirektno na okoliš?			<p>Projekt farme tovnih bikova ima nekoliko direktnih i indirektnih utjecaja na okoliš. Direkni utjecaj je prvenstveno činjenica da gradnja objekta i infrastrukture na lokalitetu koje je poljoprivredno zemljište/livada, zahtijeva izmjene na tlu, što uključuje poravnavanje terena. Budući da je Izvodom iz prostornog plana općine Tomislavgrad zemljište ocijenjeno kao poljoprivredno zemljište uporabne vrijednosti VII-VIII boniteta i da je dopuštena gradnja farme na istom, smatra se da utjecaj neće biti značaj u pogledu vizualne degradacije.</p> <p>Diretan utjecaj se javlja u smislu emisija u zrak kako je ranije navedeno kroz emisije amonijaka i metana koje mogu utjecati na kvalitetu zraka, no mjere prikupljanja gnojovke i ekološki prihvatljivog čišćenja objekata smanjit će ove emisije.</p> <p>Opskrba vodom bit će iz gradskog vodovoda, a otpadne vode će biti prikupljene i odvedene u vodonepropusni spremnik, što smanjuje rizik od onečišćenja voda.</p> <p>Indirektni utjecaji se očitavaju kroz bioiološku raznolikost, krajobrazne promjene te utjecaje na stanovništvo. Iako se farma smješta na livadi koja trenutno nema značajnu biološku raznolikost, dugoročno može doći do smanjenja staništa za divlje vrste i promjena u florama i fauni uslijed primjene gnojiva, pesticida ili drugih kemikalija. Međutim, uz pravilno upravljanje, ovaj utjecaj može biti minimaliziran.</p> <p>Lokacija farme na livadi može uzrokovati promjene u krajobrazu, no s obzirom na udaljenost od naselja i minimalne intervencije u okolnom području, utjecaj na estetske vrijednosti okoliša bit će minimalan.</p> <p>Farma će imati ograničen utjecaj na kvalitetu života ljudi u okolini zbog svoje udaljenosti od naselja. Međutim, mogući indirektni utjecaji uključuju promjene u prometu, buku i miris, koji će biti minimizirani odgovarajućim mjerama upravljanja.</p>

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

C1.5. Obilježiti na koje faktore projekt ima utjecaj:	a) ljudi, biljni i životinjski svijet i svijet gljiva	DA	NE
	b) tlo, vodu, zrak, klimu i pejzaž	DA	NE
	c) materijalna dobra i kulturno naslijeđe	DA	NE
	d) međudjelovanje faktora od a) do c)	DA	NE
C1.6. Ima li projekt prekograničnu i/ili preko entitetsku vrstu utjecaja? Ukoliko DA, navesti na koje države/entitet/BD BiH.	<p>Analizirani su opći kriteriji za pomoć pri utvrđivanju značajnih negativnih prekograničnih i međuentitetskih uticaja na okoliš za aktivnosti koje nisu navedene u Prilogu I, navedeni u Prilogu III <i>Uredbe o postupanju u slučaju prekograničnog i međuentitetskog utjecaja projekta na okoliš</i> („Službene novine Federacije BiH”, broj: 105/21).</p> <p>Sukladno navedenim kriterijima i karakteristikama predmetnog projekta, može se zaključiti da projekt u pitanju nema prekogranični niti prekoentiteski utjecaj.</p>		
C1.5. Opisati intenzitet i složenost utjecaja projekta na okoliš.	<p>Intenzitet utjecaja je umjeren, s obzirom na primjenu propisanih mjera zaštite okoliša. Glavni potencijalni utjecaji odnose se na tlo, zrak i vodu, ali su smanjeni kontroliranim odvodom otpadnih voda, skladištenjem stajskog gnojiva u vodonepropusnim spremnicima te korištenjem biorazgradivih sredstava za čišćenje.</p> <p>Složenost utjecaja je niska do srednja, budući da se projekt odvija na području poljoprivredne namjene s niskom biološkom raznolikošću, udaljenom od naseljenih mjesta. Planirana farma neće značajno utjecati na vizualni karakter krajolika, dok će emisije u zrak i vodu biti svedene na minimum kroz predviđene mјere zaštite.</p> <p>Tlo i zemljište: Glavni rizik predstavlja potencijalno ispiranje hranjivih tvari iz stajskog gnoja i gnojovke te njihovo prodiranje u tlo. Kako bi se to sprječilo, gnojovka će se skladištiti u vodonepropusnim spremnicima, dok će stajski gnoj biti skladišten na betonskim platoima koji sprječavaju infiltraciju.</p>		

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<p>Zrak: Emisije amonijaka i neugodnih mirisa mogu nastati tijekom skladištenja i rukovanja gnojovkom i stajskim gnojem. Međutim, kontrolirane metode skladištenja te redovito održavanje i čišćenje objekata smanjit će intenzitet ovih emisija.</p> <p>Voda: Opskrba vodom osigurat će se putem cisterne iz gradskog vodovoda koja će puniti spremnik kapaciteta 100 m³. S obzirom na sustav odvodnje koji vodi sve otpadne vode u zatvoreni vodonepropusni spremnik, utjecaj na podzemne i površinske vode bit će minimalan.</p> <p>Uz pravilnu provedbu ekoloških mjera, očekuje se da će ukupni utjecaj ostati unutar prihvatljivih granica, bez dugoročnih negativnih posljedica za okoliš.</p>
C1.6. Opisati koja je vjerovatnoća utjecaja na okoliš.	<p>Uz primjenu svih planiranih zaštitnih mjera, vjerovatnost značajnog negativnog utjecaja na okoliš je niska do srednja.</p> <p>Tlo: Niska vjerovatnost, jer će se stajski gnoj skladištiti u vodonepropusnim spremnicima te dalje prodavati poljoprivrednicima, čime se minimizira rizik od onečišćenja tla.</p> <p>Voda: Niska vjerovatnost, s obzirom na to da se otpadne vode neće ispuštati u okoliš, već će se odlagati u zatvorene spremnike i potom zbrinjavati od strane ovlaštenog poduzeća Dodatno, voda će se dopremati cisternama iz gradskog vodovoda, čime se sprječava prekomjerno iscrpljivanje lokalnih izvora.</p> <p>Zrak: Srednja vjerovatnost, jer postoji mogućnost emisija amonijaka i neugodnih mirisa, no skladištenje gnojovke u zatvorenim spremnicima značajno smanjuje ovaj utjecaj.</p>
C1.7. Opisati očekivani nastanak, trajanje, učestalost i reverzibilnost utjecaja (u vremenskim intervalima).	<p>Utjecaj na tlo nastaje tijekom faze izgradnje objekta ali i tijekom korištenja farme jer se planira dugoročno korištenje i rad iste. Određena površina tla se zauzima izgradnjom farme i takav učinak je dugoročan i ireverzibilan. Tijekom faze korištenja, može doći do utjecaja na tlo i podzemne vode u slučaju incidentnih situacija ispuštanja gnojivke i opadnih voda. Međutim, uz pravilnu odvodnju</p>

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<p>otpadnih voda i skladištenje stajskog gnjojiva, negativni utjecaji na tlo i vodu mogu se smanjiti, odnosno biti reverzibilni.</p> <p>Utjecaj na zrak je vezan za fazu izgradnje zbog ispušnih plinova iz većeg broja mehanizacije na gradilištu kao i potencijalne prašine koja se javlja kretanjem iste po neasfaltiranim okolnim putevima i samom gradilištu. Utjecaj je kratkoročan i reverzibilan. Što se tiče faze rada farme, ukoliko se stajski gnoj ne skladišti pravilno, može doći do dugoročnim utjecaja na zrak u vidu emisija amonijaka i metana. Emisije su reverzibilne.</p> <p>Utjecaj na vode može nastati zbog kontaminacije površinskih ili podzemnih voda, osobito u slučaju neadekvatnog skladištenja otpadnih voda i stajskog gnjojiva (isto kao i utjecaj na tlo). Tijekom faze korištenja, može doći do utjecaja na podzemne vode u slučaju incidentnih situacija ispuštanja gnjojivke i opadnih voda. Međutim, uz pravilnu odvodnju otpadnih voda i skladištenje stajskog gnjojiva, negativni utjecaji na tlo i vodu mogu se smanjiti, odnosno biti reverzibilni.</p> <p>Utjecaji na okoliš bit će najizraženiji u početnim fazama gradnje i tijekom faza čišćenja objekta, no uz primjenu mjera zaštite okoliša, očekuje se smanjenje tih utjecaja na dugoročne, gotovo reverzibilne razine.</p>
<p>C1.8. Postoji li mogućnost djelotvornog smanjivanja utjecaja?</p> <p>Ukoliko DA, navesti planirane aktivnosti djelotvornog smanjivanja utjecaja.</p>	<p>1. Smanjenje mogućih utjecaja na zrak</p> <p>Mjere za smanjenje emisija u zrak tijekom pripreme i izgradnje su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koristiti strojeve koji su tehnički ispravni i redovito održavani. U slučaju dužeg zadržavanja transportnih vozila na lokaciji, motorna vozila se gase, • Planiranje održavanja pristupne ceste te ograničenje brzine kretanja na 30km/h, • Izbor transportnih putova treba biti točno određen i sav transport se treba odvijati istim, što će rezultirati najmanjim mogućim negativnim utjecajem na stanovništvo. Po potrebi implemetirati plan upravljanja prometom,

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<p>• U slučaju vjetrovitog i suhog vremena, preporučuje se prskanje aktivnih površina gradilišta vodom.</p> <p>Mjere za smanjenje emisija u zrak tijekom rada farme su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poboljšanje prehrane goveda radi smanjenja emisije metana iz probave. • Pravilno skladištenje i upravljanje stajskim gnojem (vodonepropusni betonski spremnik) kako bi se smanjile emisije metana i amonijaka. • Korištenje obnovljivih izvora energije na farmi (solarna energija, biopljin). • Optimizacija ventilacije i korištenje filtera za smanjenje čestica prašine. • Primjenom biorazgradivih sredstava za čišćenje smanjiti će se isparavanje hlapljivih tvari koje bi mogле utjecati na kvalitetu zraka. • Gnojivo će se distribuirati poljoprivrednicima koji će ga primjenjivati prema agronomskim smjernicama kako bi se spriječilo isparavanje amonijaka i drugih plinova.
	<h2>2. Smanjenje mogućih utjecaja na tlo i vodu</h2> <p>Mjere za smanjenje emisija u tlo i eventualno podzemne vode tijekom pripreme i izgradnje su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koristiti strojeve koji su tehnički ispravni i redovito održavani. • Izraditi plan hitne intervencije u slučaju indicentnih situacija. • Servisiranje mehanizacije ne planirati na gradilištu već u za to predviđenim servisima, a spremnike za gorivo postaviti u prihvratne posude ili sa dvostrukom stijenkom prema posebnim uvjetima. • Na gradilištu će se postaviti priručna sredstva (materijali za upijanje) za brzu intervenciju u slučaju izljevanja opasnih tekućina kao što su motorno ulje ili ulje iz hidraulike strojeva, tako da se spriječi nekontrolirano istjecanje u tlo i podzemlje. <p>Mjere za smanjenje emisija u tlo i eventualno podzemne vode tijekom rada farme su sljedeće:</p>

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<ul style="list-style-type: none"> • Potrebno je osigurati održivo korištenje izvora vode (bunar) i spriječiti zagađenje vodnih tijela otpadnim vodama iz farme. Sustav odvodnje na lokaciji zahvata izведен je na način da se gnojovka i voda od pranja objekata za tov odvodi odvodnim cijevima do vodonepropusnog spremnika za gnojovku. • Osigurati redovito održavanje vodonepropusnih spremnika za otpadne vode kao i stajski gnoj kako bi se spriječila oštećenja i moguće curenje u tlo. • Oborinske vode s krovova i manipulativnih površina ispuštaju se u zelene površine na farmi, čime se smanjuje opterećenje sustava odvodnje. • Čišćenje i dezinfekciju objekta provoditi sa odabranim bio razgradivim sredstvima. Voda od pranja objekata se sakuplja u blatnim kanalima za sakupljanje gnojovke te se otvaranjem zasuna na kanału, otječe do spremnika za skladištenje gnojovke. • Gnojivo i stajski gnoj će se skladištiti u uvjetima koji sprječavaju ispiranje hranjivih tvari u tlo, u vidu zatvorenih betonskih sustava. • Stajski gnoj prodavati poljoprivrednicima za daljnju upotrebu, smanjujući rizik od lokalnog preopterećenja tla dušikovim spojevima. • Po potrebi prazniti septičku jamu angažiranjem komunalnog ili drugog ovlaštenog poduzeća za te poslove. • Providiti analize tla od strane ovlaštenog laboratorija. • Ukoliko dođe do značajnih problema i posljedica za okoliš tijekom i nakon igradnje, odmah će se izvjestiti nadležna inspekcija i Ministarstvo. • Ishoditi vodne akte i postupati shodno propisanim zahtjevima i preporukama. <p>3. Smanjenje utjecaja buke</p> <p>Mjere za smanjenje emisija buke tijekom izgradnje su sljedeće:</p>
--	--

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<ul style="list-style-type: none"> • Bučne radove organizirati na način da se obavljaju isključivo tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći. • Strojevi koji djeluju na lokalitetu trebaju biti tehnički ispravni u cilju smanjenja emisije buke. <p>Mjere za smanjenje emisija buke tijekom rada farme su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvršiti jednokratno mjerjenje buke u okolišu shodno <i>Zakonu o zaštiti od buke</i> („Službene novine FBiH“ broj 110/12) kako bi se kvantificirala emisija buke sa farme. • Mjerjenje je potrebno izvršiti angažmanom ovlaštene laboratorije koja je akreditirana od strane BATA-e po BAS EN ISO IEC 17025:2018. • Vršiti dodatna mjerjenja po nalogu inspektora u slučaju pritužbi od trećih strana. • U slučaju pritužbi, može se implementirati korištenje zvučnih barijera i postavljanje apsorpcijskih materijala unutar farme. <h4>4. Smanjenje nastanka otpada</h4> <p>Mjere za smanjenje nastanka otpada tijekom izradnje i rada farme obuhvaćaju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sav otpad (opasni i neopasni) pravovremeno zbrinjavati od strane ovlaštenog poduzeća. • Upravljati otpadom u skladu s Planom upravljanja otpadom kojega treba ažurirati svakih 5 godina ili ranije u slučaju novih vrsta otpada ili značajnih promjena proizvodnog procesa. • Imenovati osobu koja će biti zadužena za upravljanje otpadom. • Voditi evidenciju o nastalom otpadu. • Početi i kontinuirano pratiti količine nastalog stajskog gnoja (vaganjem ili procjenom). • Pokvareno sijeno miješati sa stajnjakom i na taj način ga kompostirati.
--	--

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<ul style="list-style-type: none"> • Odgovorno upravljati sa sirovinama (sijenom i koncentratom) kako bi se isti maksimalno iskoristili. • Sijeno i koncentrate redovno pozicionirati bliže životnjama, kako bi se osiguralo da se utrošena količina istih i konzumira. • Stajski gnoj redovno sakupljati i koristiti kao gnojivo, odnosno prodavati drugim poljoprivrednicima i koristiti u vlastite svrhe. • Eventualne rashodovane strojeve prodavati na otkup sekundarnih sirovina. • Osigurati da svi radnici na lokaciji budu obučeni za pravilno upravljanje otpadom i da se poduzmu mјere za smanjenje otpada na izvoru.
	<p>5. Smanjenje negativnog utjecaja na stanovništvo</p> <p>Mjere za smanjenje negativnog utjecaja na stanovništvo tijekom izgradnje i rada farme podrazumijevaju, između ostalog, i sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati praćenje sigurnog odvijanja prometa na gradilištu ali i lokalnih prometnicama prilikom dopremanja materijala i opreme. • Provedba mјerenja buke kako bi se osigurala usklađenost s važećim propisima, te poduzimanje odgovarajućih koraka ako se prekorače dopuštene razine buke. • Održavanje pristupnih cesta i površina na farmi kako bi se smanjila podizanja prašine (npr. redovito zalijevanje prašnjavih površina). • Upotreba zaštitne opreme i kontrola radnih uvjeta kako bi se spriječila mogućnost nesreća ili povreda. • Kontinuirano praćenje kvalitete zraka i tla, vode u okolini farme, te poduzimanje mјera za sprječavanje zagađenja koje bi moglo utjecati na zdravlje lokalnog stanovništva. • Provedba odgovarajućih mјera za smanjenje onečišćenja vode i zraka kroz održavanje sustava za prikupljanje otpadnih voda i emisije plinova.

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	<ul style="list-style-type: none"> • Otvorena i redovita komunikacija s lokalnim stanovništvom kako bi se pravovremeno informirali o planiranim aktivnostima na farmi, mogućim utjecajima i mjerama za ublažavanje istih. • Optimizacija proizvodnog procesa na način koji minimizira utjecaj na okolinu, kao što je smanjenje upotrebe kemikalija, gnojiva i pesticida koji bi mogli kontaminirati okolne površine ili vodene tokove. • Poticanje zapošljavanja lokalnog stanovništva na farmi kroz otvaranje novih radnih mjestra. • Pribaviti rješenje o udovoljavanju minimalnih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta.
--	--

D. Dodatne informacije

Obilježite odgovore na sljedeća pitanja:

D1.1. Projekt će značajno koristiti prirodni resurs ili će koristiti prirodni resurs na način da spriječi upotrebu ili potencijalnu upotrebu tog resursa u druge svrhe	DA	NE
D1.2. Potencijalni trajni utjecaji na okoliš će najvjerovatnije biti minorni, od manje važnosti i jednostavno ublaženi	DA	NE
D1.3. Tip projekta, njegov utjecaj na okoliš i mjere upravljanja tim utjecajima su dobro poznati	DA	NE
D1.4. Postoji pouzdan način kojim se može osigurati da mjere za upravljanje utjecajima mogu biti, i biti će, adekvatno planirane i implementirane	DA	NE
D1.5. Projekt će izmjestiti značajan broj ljudi, porodica i životnih zajednica	DA	NE
D1.6. Projekt je lociran i utjecat će na ekološki osjetljiva područja	DA	NE

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

D1.7. Projekt će dovesti do izmjena:		
- u vlasništu i namjeni zemljišta, i/ili	DA	NE
- upotrebi vode kroz irigaciju, unapređenje isušivanja ili izmjeni toka vode izgradnjom brana, i do izmjena u ribarskim praksama	DA	NE
D1.8. Projekt će dovesti do:		
- nepovoljnih socio-ekonomskih utjecaja;	DA	NE
- uništenja zemljišta;	DA	NE
- zagađenja vode;	DA	NE
- zagađenja zraka;	DA	NE
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta i njihovih staništa;	DA	NE
- nastanka nusprodukata, ostataka materijala i otpada koji zahtijevaju rukovanje i odlaganje na način koji nije regulisan zakonom.	DA	NE
D1.9. Projekt će imati utjecaj na javnost zbog potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš	DA	NE
D1.10. Nakon izgradnje, projekt će zahtijevati dodatne razvojne aktivnosti koje mogu imati negativan utjecaj na okoliš	DA	NE

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

E. Uključivanje pitanja klimatskih promjena u prethodnu procjenu utjecaja na okoliš

Pitanja i utjecaji važni za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš će ovisiti od posebnih okolnosti i konteksta svakog pojedinog projekta. Ovo poglavlje se zasniva na četiri glavna zahtjeva:

- rano identificiranje ključnih pitanja, koristeći pomoć mjerodavnih tijela i zainteresiranih subjekata;
- određivanje hoće li projekt značajno promijeniti emisije GHG i definiranje opsega za potrebe prethodne procjene GHG (pitanje ublažavanja klimatskih promjena);
- svjesnost o korištenim scenarijima klimatskih promjena, korištenim u postupku prethodne procjene utjecaja na okoliš i identificiranje ključnih problema prilagođavanja klimatskim promjenama i kako oni međusobno djeluju s drugim pitanjima koja se procjenjuju u postupku prethodne procjene utjecaja na okoliš;
- identificiranje ključnih pitanja bioraznolikosti i kako oni međusobno djeluju sa drugim pitanjima koja se procjenjuju u prethodnoj procjeni utjecaja na okoliš.

Izravne emisije	GHG	Hoće li predloženi projekt ispuštati ugljikov dioksid (CO_2), didušikov oksid (N_2O) ili metan (CH_4) ili bilo koji drugi staklenički plin koji je dio UNFCCC-a ³ ?	DA , može ispuštati ukoliko se ne ispoštuju zaštitne mjere. Tijekom fermentacije hrane u želucu bikova i razgradnje stajskog gnojiva nastaje metan.
		Sadrži li predloženi projekt korištenje zemljišta, promjene korištenja zemljišta i šumarske aktivnosti (npr. krčenje šuma) koje mogu dovesti do povećane emisije?	DA , tijekom pripreme i izgradnje doći će do prenamjene zemljišta u svrhu pripreme gradilišta, što može rezultirati povećanjem emisija.
Neizravne emisije	GHG zbog povećane	Hoće li predloženi projekt značajno utjecati na potražnju za energijom?	DA , u fazi izgradnje budući da će doći do povećane potrošnje goriva i drugih

³ UNFCC - Okvirna konvencija Ujedinjenih nacija o promjeni klime - UN Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 19/00), Tekst konvencije je dostupan na: http://unfccc.int/key_documents/the_convention/items/2853.php http://www.unep.ba/tl_files/unep_ba/NCSA/Odluka%20o%20ratifikaciji%20Okvirne%20konvencije%20UNFCCC.pdf

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

potražnje za energijom		energenata za pogon strojeva i vozila. Tijekom faze korištenja, predmetni pogon neće imati iste emisije.
	Je li moguće koristiti obnovljive izvore energije?	DA
Neizravni GHG uzrokovani pratećim djelatnostima ili infrastrukturnama koje su izravno povezane s provedbom predloženog projekta	Hoće li predloženi projekt značajno povećati ili smanjiti osobna putovanja?	NE
Toplinski valovi	Hoće li predloženi projekt značajno povećati ili smanjiti teretni promet?	DA, tijekom aktivnosti izgradnje, privremeno će se povećati teretni promet na prometnici koja vodi do gradilišta. Ovaj utjecaj je vremenski ograničen.
	Hoće li predloženi projekt ograničiti cirkulaciju zraka ili smanjiti otvorene prostore?	NE
	Hoće li emitirati isparljive organske spojeve (HOS) i dušikove okside (NOx) te doprinijeti formiranju ozona u troposferi tijekom sunčanih i toplih dana?	NE
	Hoće li biti pod utjecajem toplinskih valova?	DA, može se očekivati u skladu sa klimatskim promjenama.
	Hoće li se povećati energija i potreba za vodom za hlađenje?	NE

	Hoće li upiti ili stvarati toplinu?	NE
	Mogu li materijali korišteni tijekom izgradnje izdržati visoke temperature (ili će, na primjer, doći do zamora materijala ili degradacije površine)?	DA, Materijali koji će se koristiti odlikuju se izrđžljivošću na visoke temperature.
	Hoće li negativno uticati na vodotoke?	NE, osim u slučaju incidentnih situacija na podzemne vode.
	Je li predloženi projekt osjetljiv na niske tokove rijeka ili više temperature vode?	NE
	Hoće li pogoršati zagađenje vode – osobito tijekom razdoblja suša sa smanjenim stopama razrjeđenja, povišenim temperaturama i zamućenosti?	NE
	Hoće li predloženi projekt povećati potražnju za vodom?	DA
	Hoće li to promijeniti ranjivost krajolika ili šuma od divljih požara?	NE, budući da je vegetacija predmetnog područja dosta oskudna i klasificirana je kao livada.
	Mogu li materijali koji se koriste tijekom izgradnje izdržati visoke temperature? Ekstremne kiše, riječne poplave i bujice	DA

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

	Hoće li predloženi projekt biti u opasnosti jer se nalazi u zoni riječnih poplava?	NE, na području općine Tomislavgrad nisu se javile izuzetno značajne poplave shodno Preliminarnoj procjeni rizika od poplava za područje Federacije BiH.
	Hoće li to promijeniti kapacitet postojećih poplavnih ravnica za prirodno upravljanje poplavama?	NE
	Hoće li se promijeniti kapacitet zadržavanja vode u slivu?	NE
	Jesu li nasipi dovoljno stabilni da izdrže poplave?	Projekt nije u opasnosti od poplava, ova stavka nije primjenjiva za predmetni projekt.
Oluje i vjetrovi	Hoće li predloženi projekt biti u opasnosti zbog oluja i jakih vjetrova?	NE
	Mogu li projekt i njegova djelovanja biti pogodjeni padom predmeta (npr. drveća) koja su neposredno u blizini njegovog položaja?	NE
	Je li povezanost projekta sa energijom, vodom, prijevozom i komunikacijskim mrežama osigurana za vrijeme velikih oluja?	DA

Naručitelj:	Projekt	Broj Zahtjeva:	Datum izrade
BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad	Izgradnja farme tovnih bikova	01-2-130-III/25	Ožujak, 2025.

Klizišta zemlje	Je li projekt smješten u području koje bi moglo biti pod utjecajem velikih padavina ili klizišta? Porast nivoa mora?	NE, prosječna godišnja količina padalina iznosi do 1500 mm.
	Nalazi li se predloženi projekt u područjima koja mogu biti pod utjecajem porasta nivoa mora?	NE
	Mogu li morski udari uzrokovani olujama utjecati na projekt?	NE
	Je li predloženi projekt smješten u području pod rizikom erozije obale? Hoće li smanjiti ili povećati rizik od erozije obale?	NE
	Nalazi li se u područjima koja mogu biti pogodena prodiranjem slane vode?	NE
	Mogu li prodori morske vode dovesti do curenja zagađujućih supstanci (npr. iz otpada)?	NE
Hladnoće snijegovi	Može li predloženi projekt biti pogoden kratkim razdobljima neuobičajeno hladnog vremena, mečava ili mraza?	DA, budući da se nalazi u području Dinarida koji ovise o dalnjim klimatskim promjenama.
	Mogu li materijali koji se koriste tijekom izgradnje izdržati niske temperature?	DA
	Može li led utjecati na funkcioniranje/djelovanje projekta? Je li povezanost projekta s energijom, vodom, prijevozom i komunikacijskim mrežama osigurana tijekom hladnih razdoblja?	NE

<i>Naručitelj:</i>	<i>Projekt</i>	<i>Broj Zahtjeva:</i>	<i>Datum izrade</i>
<i>BTG Promet d.o.o. Tomislavgrad</i>	<i>Izgradnja farme tovnih bikova</i>	<i>01-2-130-III/25</i>	<i>Ožujak, 2025.</i>

	Može li veliki snijeg stvoriti opterećenja koja utječu na stabilnost građevine?	NE
Štete smrzavanja i odmrzavanja	Je li predloženi projekt u opasnosti od oštećenja smrzavanja i odmrzavanja (npr. ključni infrastrukturni projekti)?	NE
	Može li projekt biti pogodjentopljenjem trajnog leda?	NE

